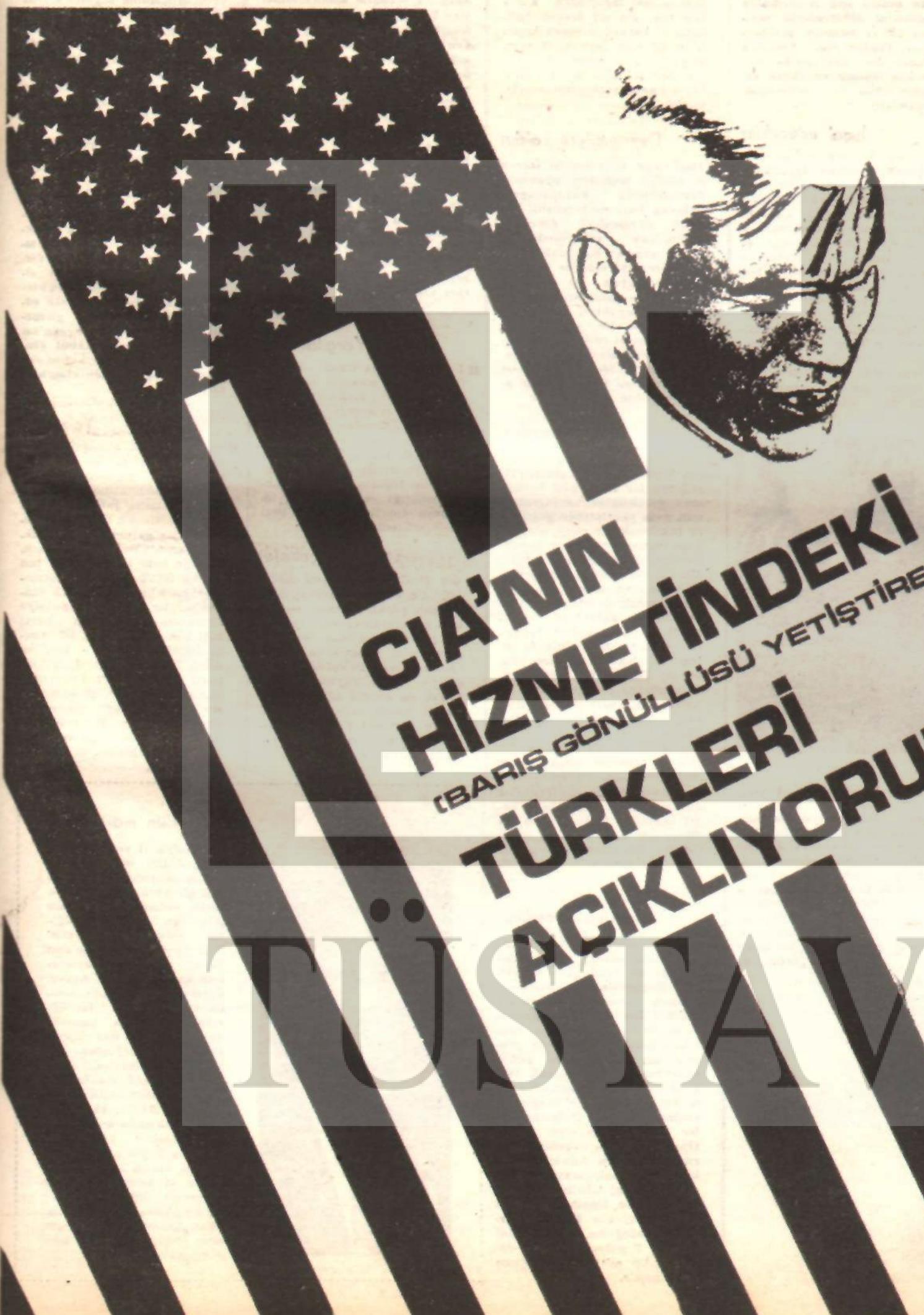

ANT

Haftalık Dergi • 4 Kasım 1969 • Sayı 149 • 125 Kuruş

Egemen
sınıflar
arasında
iç çelişkiler

HAFTANIN NOTLARI

26

ekim

102 protesto!

■ Vietnam'da binlerce Vietnam milliyetçisini 80'den ABD emperyalizmine karşı tepki Amerika içinde de artmaktadır. Amerika'daki Vietnam savaşına karşı olaç derneklerin bağlı bulunduğu federasyonun New York'ta yayıldığı bildirde, bu savaşa protesto etmek için Amerika'da kendilerini 80'lere bulanan sayısının 102'yi bulduğu açıklanmıştır. Federasyon, Amerika Vietnam'daki askerlerini çekmedikçe intihar edenlerin sayısının daha da artacağını belirtmiştir.

İsgal edecekler

■ İstanbul, Ankara ve İzmir'deki öğrenci yurtları temsilcileri Ankara'da bir basın toplantısı düzenleyerek özel okul öğrencilerinin resmi öğrenci yurtlarına alınmamalarını istemeler, bu durum devam ederse İstanbul'daki Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı beş öğrenci yurdunun işgal edileceğini belirtmişlerdir. Yurtlar temsilcileri öğrenci yurtlarının kurum tarafından işletilmesine de karşı olduklarını, yönetim kurumun eline geçtikçe yurtlarda kalan devrimcilerin yurtlardan çıkarılacaklarını da açıklamışlardır.

Cumhuriyet Bayramı Kutlandı

Cumhuriyet bayramı bu yıl da yurdun çeşitli yerlerinde düzenlenen törenlerle kutlanmıştır. Ankara'da düzenlenen ve parti liderleri ile Cumhurbaşkanı Sunay'ın katıldığı tören, seçim sonrası İktidardan partisi ile muhalefet partileri arasındaki ilişkilerin sağlanmasına, daha ziyade AP-CHP işbirliğinin pekiştirilmesine vesile olmuştur. Sunay'da ise Komünizmle Mücadele Derneği Başkanı ve birkaç adamanın geçit törenine ellerinde arapça harflerle yazılımuş büyük bir levha ile katılmak istemeleri hâkim tepkisine yol açmıştır. Başkan ve adamları halk tarafından kovalanmış ve yuhalanmıştır. Yukarıdaki fotoğraf Ankara'daki törenden bir sahne görülmüştür.

27

ekim

İki dernek daha..

■ Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrenci Derneği ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği, yayımladıkları «Türk, ye içen Amerikan emperyalizminin arası NATO'ya karşı direnç başlığı bildiri ile politika yaptıkları iddiasıyla, Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından kapatılmıştır. Bu iki dernek hakkındaki kararın sonra kapatılan öğrenci dernekleri sayısı yediyle bulmuştur. Kapatılan her iki dernek te yargılay'a başvuracaklarını açıklamışlardır.

Devrimcilere saldırı

■ Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Birliği seçimleri sırasında devrimcilerin kazanacağını anlayan bazı mühendislik bölümü öğrencileri, devrimci öğrencilerle saldırmışlardır. Seçim sandığı başında bir kırk öğrenciyi zincirle basınca yaralayan ve MHP'li ekibin saldırganları ifade edilen saldırganlar, daha sonra caddede de saldırlarına devam etmişlerdir. Bu son cahtasında dört kişi daha ağır şekilde yaralanmış ve Hacettepe Hastanesi'nin acil servisine yatılmıştır.

Tiyatro kursları

■ Geçen yıl Devrim İçin Hareket Tiyatrosu'ndan sonra «Tiyatroyu bir tüfek gibi kullanmak gereğine ve tiyatronun gala gecelerinde göğüslerine takılacak bir çiçek olmadığını inananz gençlerin kurduğu «İşçinin Tiyatrosu», bu yıl düzenli bir şekilde sürdürceği sokak ve sahne oyunlarının yanı sıra ücretsiz tiyatro kursları da açacaktır. «Devrimci tiyatro bilincini gençlere aşılamak, dialekтик ve siyasetiyle tiyatro yöntemi Türkiye'nin gerçekleri, ni gözönüne alarak Türk tiyatrosuna yerleştirmek üzere» açılan kurslarda Haldun Taner, Cevat Çapan, Aziz Nesin, Ayla Ayan, Ekran Algan ve Mehmet Uluçoy dersler verecekler, ayrıca Türk tiyatrosu üstüne konferanslar düzenlenecektir. Kurslara kayıt işlemleri 5-10 Kasım tarihlerinde 15.00 - 17.00 arası Güzel Sanatlar Akademisi Öğrenci Birliğinden yapılacaktır.

Amerikan yardımı

■ Amerika'nın gerçekte bir emperyalizm tuzüğü olarak kulanıldığı dış yardımları Amerikan Kongresinde de tartışıma konusunu olmuş. Temsilciler Meclisi Dış Tahsisler Komisyonu Başkanı Otto Passman, «Amerikan dış yardım programları yesilruk ve nüfuz sulustimallerine yolaçarak özel kişileri zengin etmektedir» demiştir. Passman iddiasını ispatlamak üzere Pakistan'dan bir örnek de vermiş, Eyüp Haan'ın oğlunun ordudan ayrıldıktan sonra Amerikan hükümeti ile anlaşarak bir otomobil montaj fabrikası kurduğunu ve bu fabrikasını başoteca milletlerinin Pakistan olduğunu, fabrikasını 1963'de 3 milyon 400 bin dolara satıp milyoner olduğunu belirtmiştir.

28

ekim

Y. Kemal ve Kabaca Beraat Ettiler

■ Arkadaşımız Yaşar Kemal ile sorumlulu müdürümüz Alpay Kabaca hakkında «polisi tahkir ettikler» iddiasıyla 4. Ağır Ceza Mahkeme'si'nde açılan dava da beraatle sonuçlanmıştır. Yaşar Kemal'in, geçen temmuzda 6. illo'nun gelişinden ve Vedat Demircioğlu'nun şehit edilmesinden sonra yazdığı «Kanlı İktidarın Ortakları» başlıklı yazında yer alan «Türk polisine şehvet pazaryan bekçiliği yaptırdığı» yolundaki cümle ile emniyet kuvvetlerinin tahkir edildiğini ileri süren Basın Savcılığı, Prof. Nevzat Gürelili'den aldığı bilirkişi raporu üzerine Yaşar Kemal ile Kabaca için altışar yıla kadar hapis talebiyle dava açmış. Son durumda savcı da beraat istemek zorunda kalmış ve mahkeme heyeti oybirliğiyle beraat kararı vermiştir.

Yargılantılar

■ Dergimiz yönetmeni Doğan Özgüden ile sorumlulu müdürümüz Alpay Kabaca, Özgüden'in «Gerçegi Bilelim» başlıklı yazısından dolayı 4. Ağır Ceza mahkemesinde yargılanmışlardır. Özgüden'in Kanlı Pazardan sonra yazdığı yazı ile toplum polisinin tahkir edildiği ve halkın suç işlemeye teşvik edildiği ileri sürülmektedir.

Türkçe çevrildi

■ Çin Halk Cumhuriyeti lideri Mao Ce Tung'un siyaset, tıp, hukuk, edebi, bilimsel ve askeri konularda yazdığı yazı ve kitaplardan seçilmiş önerileri ve görüşlerini kapsayan ünlü «Kızıl Kitap» Pekin'de türkçe olarak da yayınlanmıştır. Çin'de en önemli eğitim aracı olarak kabul edilen Kızıl Kitap'ın türkçesi plastikten kozal renkli bir kapak içinde yayınlanmıştır.

29

ekim

Erdemir İhtilafi

■ Ereğli'de, yapılan protokole rağmen işverenin toplu sözleşmeyi imzalamaya yanamamıştı üzerine işçilerin fabrika işgal edeceklerini bildirmelerinden sonra Demirel Deylet Bakanı Seyfi Öztrak ile Erdemir Genel Müdürü Suat Yelkin'e emir ve direktif vermiştir. Buna rağmen birtürlik gözülmeyen ihtilaftan sonra işçiler bir miting yapacaklarını ve hakları elde edilene kadar direnige devam edeceklerini açıklamışlardır. İşçilerin hakları direnisinden korkan işveren, işgal tehdidine karşı fabrikaya toplum polisi çağrışım ve işçilerin toplum polisi nezareti içinde çahşmaya zorlannmışlardır.

Hastaşa boykot

■ Hastasının iki yıl önce Eskişehir'de açtığı Eezacılık Yüksekokulu'nun öğrencileri, sınavları boykot etmişlerdir. Öğrenciler, laboratuvar ve sınav sekillerile yönetmelikteki aksaklılıklar protesto etmek üzere sınavlara gitmediklerini belirtmekte ve bu hakkı istekleri kabul oluncaya kadar boykotun devam edeceğini ifade etmektedir.

Yolsuzluk

■ Samsun Azot Sanayii Fabrikası için Tunus'tan getirilen suni gübre hammadesi «forsit»in nakliyatında, bir nakliye firmasına fahiş nakliye ücreti ödenerek büyük yolsuzluk yapıldığı ileri sürülmektedir. Samsun'daki fabrikannnakliyeini bir firmadan ton başına 36,22 lira teklif etmesine karşılık, tonu 86,22 liranın başka başka bir nakliye firmasına verdiği, ilk parti mal için 866 bin lira ödeyeceği belirtilmektedir. Böylece Azot Sanayii Fabrikası ilk parti için 500 bin lira zarar etmiştir. Yapılan ihbarlardan sun'a malfettisler gönderdiği sonra Sanayi Bakanlığı'na ödemeyi durdurduğu ve Samfafe edilmektedir.

Ataöv'ün marifetleri

■ Antalya İl seçim kurulu aracılığı ile Yüksek Seçim Kurulu'na başvuran bir vatandaş, AP Antalya milletvekilinin İhsan Ataöv'ün milletvekilliğinin iptali istemiştir. Yüksek Seçim Kurulu'nun Resmi Gazete'de yayımlanan kararına göre Ataöv, öğretmenlik yaptığı sırada 12 yaşındaki bir öğrencisinin irzına tasaddide bulunduğu için öğretmenlik mesleğinden çıkarılmıştır. Ayrıca, AP'nin sol'a saldırmasa sivrilmiş milletvekillerinden biri olan Ataöv, 1946 - 50 yılları arasında komünizm propagandası yaptığı iddiasıyla hapse mahkum edilmiş, ancak 1950 yılında çakan af kanunu sebebiyle cezası infaz edilememiştir. Yüksek Seçim Kurulu, Ataöv'le ilgili itirazı süre aşısına uğradığı için reddetmiştir.

30

ekim

31

ekim

1

kasım

Tulga rektör mü?

■ Bir zamanlar Amerikalılar tarafından Türkiye'deki üslere sokulmaya Emekli General Refik Tulga'nın, yakında Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ne rektör olarak gireceği söylenmektedir. Bilindiği gibi, ODTÜ'nün Amerikanlı rektörü Kemal Kürdəş bu görevden ayrılmaktadır. Geçen yıl ordu yüksek kademesinde yapılan değişiklikler sırasında emekliye ayrılan Tulga'nın ismi kırıcıda ODTÜ rektörlüğü için bir süredir durulmaktadır.

Gerilla harekatı

■ Lübnan krizinin çözümü için diplomatik çabalar devam ederken Filistin komandoları, Lübnan'a karşı saldırularını sürdürmektedirler. Arap gerillaları, roket, havan ve makineli tüfeklerle Lübnan askeri birliklerine karşı hücumu geçmiştir. Suriye sınırına yakın Rasîya bölgesindeki çarpışmalarda 5 komando öldürülmüşdür. Filistin Kurtuluş Cephesi lideri Arafat da, Lübnan komandolarla topraklarında hareket serbestisi tamadığı silreç masaya oturmaya çalıştığını bildirerek müzakerelere katılmayı reddetmiştir.

Amerika'yı kovdular

■ Libya'nın yeni devrim hükümeti, Amerikan ve İngiliz büyükelçilerine resmen birer ultimatom vererek Libya'daki Amerikan ve İngiliz üslerinin tahliyesini istemiştir.

Milano'da çatışmalar

■ Milano'da işçiler polis arasında sert çatışmalar olmaktadır. Polis, gösteri yapan maden işçilerini dağıtabilmek için göz yaşartıcı gaz bombası kullanmış, ayrıca çalıtları fabrikayı işgale kaçırmıştır. 1000 kadar kişi işçisinin bu davranışına engel olabilmek için işçiler çatışmıştır. Dün yarın dördüncü büyük otomobil imalatçı olarak tannan Fiat fabrikası, kanunsuz yollara başvurdukları ve sabotajlar yaptıları iddiasıyla yüz işçisini mahkemeye vermiştir. Diğer işverenler de aynı nedenlerle mahkemelere başvurmaktadır.

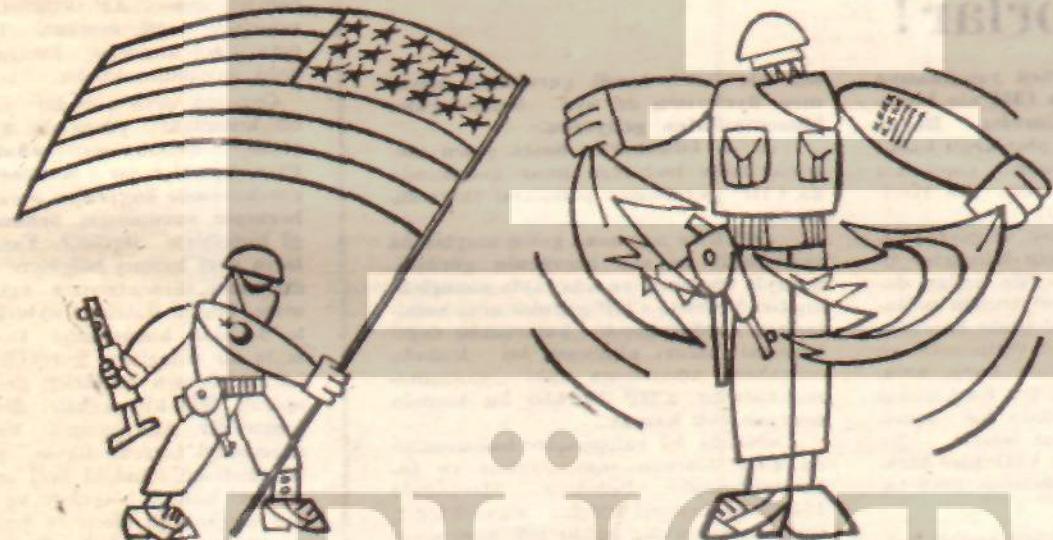
Bayrak yırtanlar

■ Samsun'daki Amerikan radar üssünde Türk bayrağı yırtan üç Amerikalı evciler hakkında, cumhuriyet savcısı, bir yıldan üç yila kadar ağır hapis talebiyle dava açmıştır. Cavus Record F. Hall, Carl D. Griffith ve Carl C. Edwards adlarında Amerikalılar, sorgularından sonra tutuklanarak Samsun Cezaevi'ne gönderilmiştir.

Parti sekreteri oldu

■ Fransa'nın ünlü gazetecilerinden «L'Express» Dergisi yönetmeni Jean Jacques Servan Schreiber, son zamanlarda gülencili bir hayatı kaybeden Radical-Sosyalist Parti'nin genel sekreterliğine seçilmiştir. Parti Ulusal Büro toplantısında 48 oyden 42'si Schreiber'e oy vermiştir.

•GÖZ GÖRE• YALÇIN ÇETİN•

MEHMETÇİK KUNURİDE

TİP'te iç mücadele

■ Seçim sonuçlarının meali olması, TİP içerisindeักษi mütadelesini şiddetlendirmiştir. Seçimden önce Aybar'cılar MDD'llerin koalisyon yaparak kurdukları Ankara İl Yönetim Kurulu'ndaki sendikaların son zamanlarda Aybar'a karşı ekimsi görünmeleri üzerine, bu kurula da genel merkeze isten el çektilmiş ve yerine Hasan Hüseyin Korkmazgil'in başkanlığında yeni bir kurul tayin edilmiştir. Ancak eski kurul yenisine il merkezini ve telefoni testim zimek istemediğinden çatışma çıktı. TİP Ankara İlinde iki baş hale gelmiştir. Öte yandan, 15 Kasım'da toplanacak olan TİP Genel Yönetim Kurulu'nda Genel Başkan Aybar'ın düşürülmesi, dilsürecek üçte iki nisap sağlanamasa bile, Aybar'çı olmayan bir merkez yürütme kurulu kurulması için temalar ve çalışmalar sürdürülmektedir.

Koşucunun akibi!

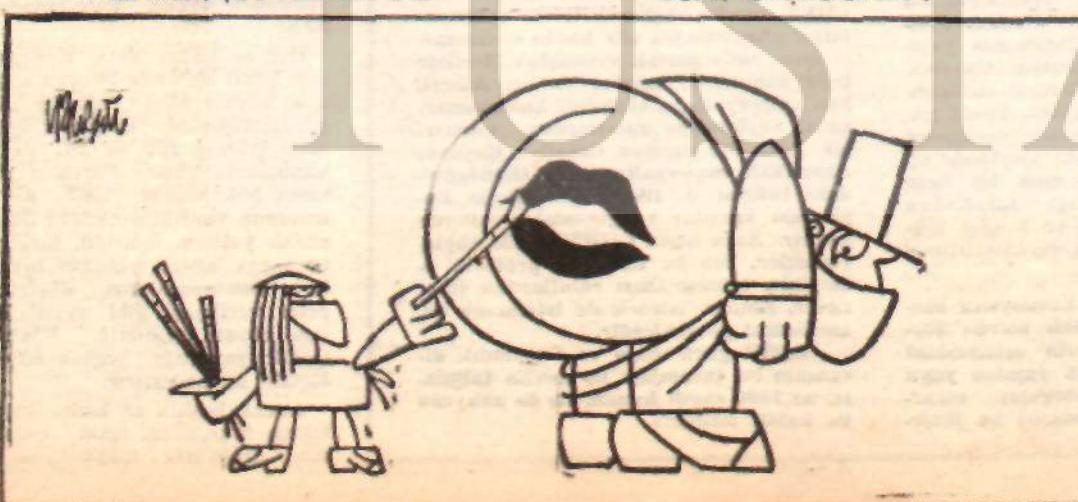
■ Çekoslovak Komünist Partisi organı Rude Pravo, 1961 olimpiyat şampiyonu Emil Zátopek'in, partiden İhraç edilmesini bildirmektedir. Uzun mesafe koşucusu, ayrıca, Çek ordusunun bir albayı olmasına rağmen, çeşitli toplantıarda gençlere Çek Ordu'sunu kötüğlemek ve «corduya alt gizli sırular» açıklamakla da itham edilmektedir. «Güler yüzü sosyalizm» savunucularından olan koşucunun siyasi hayatı böylece sona ermiştir.

DOĞAN ÖZGÜDEN
**HAFTANIN
VİRÜMÜ**
Amaç değil, araç!

SON zamanlarda Türkiye'de bir parlamento dışı muhalefet fırsatı estirmektedir. Artık milletvekilli olnak sansı kalmadığını gören bazı kimse sırif kendilerine yeni bir pozisyon, yeni bir prestij unsuru sağlama amacıyla Federal Almanya'daki APO hareketinden adapt ettiler PDM adını, seçimlerde istirak oranının düşük olması ve AP'nin yine tek başına iktidarda kalması üzerine daha çok sözü edilir hale gelmiştir. PDM'nin seçkin teorisyenlerine bakılırsa, vatandaş bütün politikacılarından ve partilerden yaka silmektedir. Nitekim 12 Ekim seçimlerinde seçmenlerin yüzde 36'sı «Hepsinin canı cehenneme» diyerek sandık başına gitmemiş, partide, politikacılar da, parlamento ya da muhalefetini bildirmişlerdir. Hatta bir başka hesaba göre, kütükler yazılmış ve bu yüzden oy kullanmayan seçmenlerin sayısı da hesaba katılırsa, bu muhalefetin potansiyeli yüzde 50'yi dahi aşmaktadır. Su halde Türkiye'de asıl söz sahibi olan, ne Adalet Partisi, ne de diğer partilerdir; sadece ve sadece PDM'dir. Tabii bir kez PDM üzerinde spekülatörler başlayınca, arkası da kesinleşmekte. Kimisine göre PDM, sivil, asker aydın kadronun herhangi bir hareketine meşruyet sağlayacak halk desteği. Kimisine göre, bir bozgunçular ve yıkıcılar cephesidir. TİP Lideri Aybar'a göre ise, İşbirlikçi sermaye düzeneşine karşı olup da her ne hikmetse TİP'e kanalize edilememiş sosyalist bir oy potansiyelidir.

EYYAMCI yazarlar ve oportunist politikacılar seçimlerde kullanılmayan oyları dilekleri gibi değerlendirebilir, dilekleri ismi verebilirler. Ancak gerçek sosyalistler, hiçbir zaman böyle mahiyeti meşhul bir takım birliklerine bel bağlayarak sonunun nereye varacağı belli olmayan PDM cepheleri kurmaya kalkışmalar, ve bu cephenin sanki sibirbaz degneyle dokunmuşçasına birdenbire sosyalist bir hareketin gövdesini teşkil edecegi hayaline kapılmazlar! Hemen teşit edelim ki, seçimlerde oy kullanmayan vatandaşlar büyük bir iftimalle partilerin ve politikacıların hiçbirinden memnun olmamış kişilerdir ama, bu kayıtsız ve ilgisiz kitlenin bir fasist diktaya boyun eğmesi ihtiyalidir, devrimci bir hareketin gövdesini meydana getirmesi ihtiyalinden çok daha kuvvetlidir. Devrimci cephe PDM gibi bir meşhüler mozayığı değil, proletarya örgütünün öncülüğünde kurulmuş devrimci sınıflar ittifakı olmak gerektir. Eğer bugünkü bozuk düzene ve o düzenden yasacılık olan emperyalizmin işbirlikçi egemen sınıflara karşı bir cephe kurulması söz konusu ise, bu, seçimde sandık başına gitmemiş kitleseri bir iki kaleml darbesiyle PDM sensiyesi altına toplamakla değil, her geyden önce proletaryayı devrimci bir örgütte sahip kılmakla mümkündür. Ondan sonradır ki, doğru sınıf analizlerinden kalkınılarak, ittifak kurulacak ve karşılık alınsaç sınıflar sağlık biçimde saptanarak bu cephe geliştirilir, anti-emperyalist ve devrimci kavgaya sokulur.

BÖYLE bir cephenin mücadele alanı, parlamento'nun duvarlarıyla da sınırlı değildir. Parlamento içi muhalefet, devrimci mücadelede bir amaç değil, bir araçtır. Parlamento içi amaç bilenler kısa zamanda devrimcilikten uzaklaşır, kısır bir parlamentarizme ve ihanete varan bir populizme sürüklenebilirler. Ancak parlamente mücadeleyi sadece kendileri parlamentoda koitik işgal ettilerini süreçte önemseyip, seçime sansları kalmayınca PDM edebiyatına başlayanlar da, Lenin'in belirttiği gibi, «getici parlamentolardan devrimci amaçlar yararılmaması gibi getin bir meselenin üstünden atlayarak kazınmak çocuguşuna» sapanmaktan kurtulamazlar. Devrimci, emperyalizme ve düzene karşı muhalefetlerini parlamento içinde de, parlamento dışında da sürdürürler. Parlamento içinde etkin mücadele olanlığı kalmamışsa, şüphesiz parlamento dışı mücadele ağır basacaktır. Nitekim ANT, bir gün sosyalistlerin parlamentoda temsil imkanından yoksun kalabileceğini, hatta parlamento tamamen ortadan kaldırılabileceğini ihtiyalini göz önünde tutarak parlamento dışı mücadele için zamanında hazırlık yapılması gerektiğini bugünün PDM'cilerinin parlamentoda eka satışılarla sırada sık sık belirtmiştir. Şimdi zaman, parlamento dışı mücadele imkanlarını sonuna kadar kullanmak zamanıdır. Ve bunun da İlk adımı, PDM safsatalarıyla değil, proletaryayı devrimci bir örgütte sahip kılmak, yanı TİP'teki parlamentaristler, populistler, oportunistler, eyyamcılar alaşağı ederek, ona proletaryanın devrimci örgütü haline getirmek le atılabacaktır.

Egemen sınıfların iç çelişkileri!

• Yetki Kanunu'nun iptali büyük bürokrasi ile büyük sermaye arasında çatışmayı ortaya koymakta, Erbakan'ın yeni bir parti kurmaya çalışması da, Anadolu burjuvazisinin temsil iddiasında sınırların işbirlikçi sermaye ile politik alanda hesaplaşmaya hizmet etmektedir. Sosyalistler, strateji ve taktik hizmet yaparken, egemen sınıfların bu iç çelişkilerini dikkate almak zorundadır. Ancak, bu çelişkilerin zamanla giderilerek bir tamamlanmaya varmaları istenildi de gözden uzak tutulmalıdır.

TÜRKİYE'de sol cephe'deki fikir tartışmaları, zaman zaman kişisel seviyedeki çatışmalar halinde sürüp giderken, egemen çevrelerdeki iç çelişkiler de günden güne adamlı gümüşüne çıkmaktadır.

Anadolu burjuvazisinin temsil etmek iddiasındaki Erbakan ile işbirlikçi bilyik sermaye arasındaki çatışma bir yandan, büyük bürokrasi ile bilyik sermaye arasındaki çatışma öte yandan, bu iç çelişkilerin sosyalistler için strateji ve taktik hesaplarında asla ihmali edilmeyecek bir önem kazandığını ortaya koymaktadır.

Bilindiği gibi iki yıl önce AP İktidarı tarafından «Plan Uygulama Kanunu» yada hükümete sağladığı olaganlılığı yetkililerden dolayı «Yetki Kanunu» adı altında bir tasarı meclise sevk edilmiş ve çeşitli muhalefetlere rağmen parlamentodan geçmiştir.

Yetki Kanunu'nun başlıca iki amacı vardı:

• Özel sektörün yatırımları, planlı kalkınmaya uygun olarak istenen alanlara ve bölgeye gelebilme,

• İhracatı, dolayısıyla döviz gelirlerimizi artırıbmek.

Kanun, bu amaçları gerçekleştirebilme için hükümete bir yandan vergi indirimini yapmak, bir yandan da kurulacak özel bir fondan plana uygun yatırım yapacakları yararlanırmak yetkilileri tanyordu.

Kanun meclise geldiğinde, başta iki yönden itirazı ugurladı. Birinci itiraz biçimsevi. «Devlet bütçesinden yapılacak her türlü ödemeyi Meclis'ten geçirilmemesi gereği üzerinde durularak, vergi iadesi, kredi yoluyla hükümetin bütçeden kendisi takdiri ile yapmak istediği tasarruflar, bu temel ilkeye ve bugünkü bütçe mevzuatına aykırı sayıyordu.

Bu itirazlara hak vermemek mümkün değildir. Bir iktidar, hiç şüphe yok ki, tüm ieraatunda anayasa ve diğer yasalarla

ANAYASA MAHKEMESİ ÜYELERİ BİR TÖRENDE
— Büyükk sermayenin tekerlegine çomak soktular —

bagımlı olmak zorundadır. Bu iktibarla meclisin yetkililerini hükümete tanıyan bir karara kesinlikle karşı çıkmak olacaktır. Çokluğmuştur da...

Diger itiraz ise ekonomik yönünden olmuştur:

• Yetki Kanunu, siyasi iktidara bir çeşit besleme özel sektör yaratmak imkanı vermektedir. Bir yandan vergileri iade ederek, bir yandan da bütçeden özel fonlar ayırp özel sektörün emrine vererek devlet hizmetleri ve yatırımları için gereklen paralar elden etkileşime girmektedir. Bu paraların büyük yatırım yapabilecek güçte yanı yüksek gelirli grubundaki sunru kişilerin yararına ayrılması sosyal ve ekonomik yönünden adaletsizlik yaratmaktadır. Zira büyelleşlik tüm vergi yükümlülüklerinden topalanın paralarla birkaç bin kişi yada kuruluşu olaganlılığı iktisadi imkanlar sağlanmaktadır.

Nitekim 933 sayılı Yetki Kanunu'na göre 1968 programının fonları için genel bütçeden 347 milyon, dış kredi kaynaklarından ise 198 milyon lira ayrılmıştır. 1969 programında ise, miktar daha da artmıştır. Sınai, madencilik, tarım, ihracat, turizm ve sermaye piyasası geliştirme fonları diye ayrılan bu fonlardan yararlanmak isteyen yatırımcılar özel ve karma

Yetki Kanunu'nun iptaline tepki gösteren başkaptitalist Vehbi Koç

SÜLEYMAN DEMİREL
— Su anayasa olmasa! —

le iptal ettiği henüz bilinmemektedir.

Görünüş odur ki, Yetki Kanunu'nun biçimsel yönünden iptal edilmesi konusunda hemen hiç kimse itirazı yoktur. Ancak, iptal kararı ekonomik yönünden yapılan itirazlara dayanıklar verilmisse, bu konuda hayatı gürtülmüş kopacı muhakkaktır. Zira, kanunun Türkiye'nin kalkınması yönünden çok yararlı olduğu, sadece AP İktidarı çevrelerince değil, merkez, hatta orta - sol kimseler tarafından da savunulmaktadır.

Örneğin, orta - sol bir yazar, bu konudaki yazısında aynen söylemektedir: «Ashinda Plan Uygulaması Kanunu'nun gerekçesinde öngörülen amaçlar, herkesin savunduğu, benimsediği hedeflerle ilgilidir. Yatırımların geri kalmış bölgelere kaydırılması, ihracatımızı artırmamız, bugün üzerinde oybirliğiyle durulan bususlardır. Dolayısıyla bu amaçları gerçekleştirmeye yönelik tedbirler prensip olarak desteklenecektir, desteklenmelidir. Anayasamız karma ekonomiyi benimsedigine göre, bu ekonomi içindeki özel sektör geri kalmış bölgelere ve plana öngördüğü alanlara yatırım yapmaya, ihracata yönlendirecek tedbirler de prensip yönünden uygun karşılaşacaktır.»

Her ne kadar Yetki Kanunu'nun iptali ilk anda bütün ekonomik hayatı felce uğratır gibi görünmüsse de, hükümet daha önce çıkış 202 ve 261 sayılı kanunlarla Türk Parasını Koruma hakkındaki 1567 sayılı kanunun verdiği yetkilere dayanarak yatırım indirimini, ihracatta vergi iadesi, yabancı turistlerin bozduracakları dövizlere prim verilmesi gibi uygulamalarla devam etmiştir. Böylece iptalin yarattığı boşluk büyük ölçüde kapatılmıştır.

Ancak boşluk ne kadar kaptırırsa kapatılsın, iptal kararının, bürokratik mekanizma ile

AP ile CHP emekçi halka ihanette yarış ediyorlar!

Geçtiğiniz hafta İstanbul Belediye Meclisi'nde CHP'li üyelerin, TIP'li üyelerin saldırmaları üzerine TIP Belediye Meclis Gurubu Başkanı Can Açıkgöz bir basın toplantısı yaparak AP'li Belediye Başkanı ile CHP'li meclis yoğunluğunun, egemen sınıflardan yana ve emekçi sınıflara karşı nasıl bir işbirliği halinde bulunduklarını, İstanbul'un emekçi halkına nasıl ihanet ettiğini açıklamıştır. Açıkgöz'ün açıklamaları şöyledir:

«İstanbul Belediyesi'nde AP'li Başkan Atabay ile CHP Meclis Gurubu tam bir ittifak halindedirler. Bu, mutlu bir azınlıkta yana, ama geniş halk kitlelerine karşı bir ittifaktır. Ve şehir meselelerinin hali konusunda samimiyyetsizdir.

«Belediye Başkanı Atabay'e sorarsanız, o yanlış adamdır. Çalışmaları engellenmemektedir. CHP gurubuna sorarsanız, kendileri İktidarı gurubu değil çoğunluk grubudur. Gerçekte bunların ikisi de doğru değildir. Çünkü 1580 sayılı kanun hem belediye başkanının hem de belediye meclislerinin görevlerini ayrı ayrı saymıştır. CHP meclis gurubu, kanunda yazılı bu görevlerle ilgili kararları almak bakımından İktidardadır. Belediye başkanı kendi partilerinden olsa dahi alacakları daha fazla karar yoktur. Belediye başkanı için de aynı durum varittir. Belediye enclimensi kendi müdürlülerini eğitmiştir. Ustalık CHP'li üyelerde herhalde gereken yardımı esirgememektedir. Meclis çalışmalarını bunu açıkça göstermektedir.

«Bu arada CHP gurubunun samimiyyetsizliğinin bir kaç örneğini de söylemek isteriz:

«1 — Boğaz Köprüsü yapılması karşı olduğunu söyleyen CHP'nin İstanbul Belediye Meclis Gurubu, Boğaz Köprüsü ve çevre yolu planlarını kabul ederek, boğaz köprüsünün yapılması yönünde oy kullanmışlardır. (28 Haziran 1968 tarihli toplantı)

«2 — Boğaz Köprüsü ve çevre yolları planlarının iptali için Mimarlar Odası tarafından Damıştaş'ta açılan dava ile ilgili olarak Belediye'mizin mütlaka sorulduğundan, verdigimiz önergeye, bu mütlakaanın derhal verilmesini ve meclisin boğaz köprüsüne karşı olduğunu açıklanarak Belediye Başkanının vereceği mülafatla meclisin bu temayülünü dikkate almasını istedik. Ne var ki, bu önergemiz de CHP'li taraflardan red edildi. (26 Haziran 1969 tarihli toplantı)

«3 — 21 Haziran 1968 tarihli toplantıda Suadiye Bostancı yolu'nun yapılması için bir önerge verilmiştir. Bu önergeye bütün CHP'liler, müsbat oy kullandılar. Bu yolu enclime yapılış ihalesinde ise, gurubumuz temsilcisinin muhalefeti süürürmesi sonucunda bir kısım CHP'li üyeleri, kendi gurubumuz oyları neticesinde enclime sevk edilmiş olan bu işin aleyhinde oy kullandılar. Kullandılar ama bir kere teklif Belediye Başkanlığı tarafından enclime gönderilmiş ve 8 adet müdür oyları ile bu işin gerçekleştirilmesi garanti idi.

«4 — CHP'li imar komisyonu başkanı 3 Ekim 1969 tarihli meclis toplantılarında, ana caddelerin ortasındaki yeşil röfüllerin kenarına yapılan yaya yollarının kaça mal olduğunu sorarken, 441.000 lira tutarındaki bu ihale-

nin kararında kendi gurubunun enclimen üyelerinin de oyu bulunduğuunu bilmemesizlikten gelişirdi.

«5 — İstanbul'un başta gelen meşihelerinden biri olan imar konusunda da CHP gurubunu politikası ikiyiştür.

«Mecliste meydana gelen olaylar da verdigimiz bu son önergenin görüşümlüyle başlamış ve kavgaya sonuçlanmıştır. Nedense CHP gurubu arsa satışlarının durdurulması konusunda değil temenni karar almış, bu konuda müzakere açılmasına dahi yaramamışlardır. CHP Gurubu bu konuda nedense çok hassas...

«Meclis işi çalışmalarını bakımından da CHP Gurubu samimiyyetsiz ve tahammülüzsürler. Belediye Meclisinde 1940'lardan faşizmi hukuki sürdürmektedir. Gurubumuzun söz hakkı çok kere meclis talimatına aykırı olarak gasbedilmiştir. Meclisçe çıkan kavga da, CHP'li meclis başkanı usul aykırı olarak gurubumuza söz hakkı vermemeği somucunda patlatır vermiştir. Mecliste belli konularda tabular vardır. Amerikan emperyalizmi sözlerini kulhanamazsunuz. Söylerseniz zabıtlardan çıkarılar. Ama öte yandan Belediye Başkan Amerikan emperyalizminin Ortadoğu'daki bekçisi 6. filoyu Çanakkale Boğazında karsılar ve gecesi gemilerde geçirir. Ama buna CHP'liler söz söyleyemezler. Siz bu hareketi protesto edersiniz, konuşmanızı zabıtlardan çıkarırlar. Bunlar, istesek de istemesek de, mecliste gerçeklerdir.

«CHP gurubunun ve Başkanlık divanının bu tutumları ne meclis talimatı, ne 1580 sayılı kanun, ne de anayasa ile kabilî telliftir.»

Siyasi parti kurmaga hazırlanan Necmeddin Erbakan

büyük sermaye arasında şiddetli bir çatışma yaratması önlenecektir.

Nitekim, Demirel, «Yetki Kanunu'nun iptalinden maksat, iktidardan itibar kazanmasını önlemektedir» derken, başkапitalist Vehbi Koç, iptal kararından sonra derhal gazetelere bir demeç vererek, bu kararla «turizm, ihracat ve yatırımlara ait bütün işlerin duracağı» ileri sürülmüş, diğer kapitalistler de kalkınmanın sabote edildiği gerekçesiyle protestolarda bulunmuşlardır.

Iptal kararına verilmesinden hemen sonra da, büyük sermaye çevreleri, Anayasa Mahkemesi'nin bir açığını yakalayarak saldırıyla geçmeliydi. Yapılan açıklamaya göre, Ankara Uçanç Asilye Ceza Mahkemesi, 1963 yılında Türk Parasının Kzymetinin Korunması hakkındaki 1567 sayılı kanunun anayasaya aykırı olduğu iddiasıyla Anayasa Mahkemesi'ne müracaat etmiştir. Zira bu kanun da, Bakanlar kuruhuna, kanun kuvvette kararname çıkarma yetkisi vermektedir. Ne var ki, o tarihlerde Anayasa Mahkemesi bu itirazı kabul etmemiş, hükümetin kanun değerinde kararlar vermesini anayasaya uygun bulmuştur.

Bu defa alınan karar ise, Anayasa Mahkemesi'nin o zamanki kararı ile gelişmektedir. Şimdi merak edilen husus gider: 1963 yılında bakanlar kuluunu ekonomik tedbirler almada geniş yetkiler tannmasına taraftarlarından Anayasa Mahkemesi, 1969'da verdiği iptal kararını hangi gerekçeye dayayacaktır? Ve ortaya çıkacak gelişki, gerekçede acaba nasıl bir karara bağlanacaktır?

Kalkınmanın özel sektör eliyle, ne kadar yardım edilirse edilsin, gerçekteşiremeyeceğini ve ancak halkın yönetim ve denetimindeki bir merkezi planlamaya bağlı olarak ağırlığı kamu sektöründe bulunan bir ekonomik dönemin kalkınmayı başlatabileceğini bilen sosyalistler için, bürokratik mekanizma ile büyük sermaye arasındaki gelişki ciddi ilgi çekicidir. Aslında büyük bürokratlarla işbirlikçi sermaye takımı arasında, kalkınma modeli bakımından büyük bir anlaşmazlık yoktur. Fakat...

Anayasa Mahkemesi, işbirlikçi bürokrasının siyasi temsilcisi CHP'nin iktidarda bulunduğu bir strada çkartılan bir Yetki Kanunu'nu anayasaya uygun bulmug, buna karşılık işbirlikçi sermayenin temsilcisi AP'nin iktidarda bulunduğu bir strada çkartılan aynı nitelikteki bir Yetki Kanunu'nu reddetti.

Bu durum akla hemen su ruya getirmektedir?

Acaba yine işbirlikçi bürokrasının temsilcileri iktidarda gelirse, Anayasa Mahkemesi tekrar aynı hassasiyeti gösterecekti midir?

Ve bir başka soru daha: Ekonomik hayatı büyük holding-

ler kurarak söz sahibi olmaya başlayan bürokrasının çıkışlarına hizmet eden herhangi bir kararı da Anayasa Mahkemesi bozabilecek midir? Örneğin Ordu Yardımlaşma Kurumu'nun işine gelmeyen bir kararı aynı Anayasa Mahkemesi alabilecek midir?

Unutmamak gereklidir ki, bugün çok güçlü ve bilyük bir subay holdingi haline gelen Ordu Yardımlaşma Kurumu yüzde yüz kâr sağlayan teşebbüsler için yabancı sermaye ile işbirliği halindedir. Ve önceki sayılarında da belirttiğimiz gibi, Türkiye'de otomobil fabrikası kurmakta olan Renault, bu teşebbüs için en bilyük teminat olarak ortaklık yaptığı Ordu Yardımlaşma Kurumu'nu göstermiştir.

Ve bir başka ilgi çekici gelişme de, Ordu Yardımlaşma Kurumu İdare Meclisi Başkanı General Fikret Elbizim'in, Ankara'daki en büyük vurucu kuvvet olan 28. Tümen Komutanlığı'na atanmış olmasıdır.

Evet bürokratik mekanizma ile büyük sermaye arasındaki gelişkinin giderek varacığı sonucu, ya mücadeleyi kıyasla sürdürmek, yada bilyük çıkarlar ortamında epinde sonunda bir işbirliğine, tamamlaşmaya væmtir.

Görünüş, zamanla ikinci alternatifin ağır basacağını göstermektedir ve sosyalistler bu nokta üzerine hassasiyetle basmak zorundadırlar.

Eğemen sınıfların iç çelişkilerinden bir diğeri de, Anadolu işadamlarını temsil etmek iddiasıyla ortaya çıkan Necmeddin Erbakan'ın hafta sonunda işbirlikçi sermayenin partisi AP'ye karşı bir Anadolu Partisi kurmak hazırlığında olduğunu açıklamasıdır. Bu huruq hareketinde milli burjuva niteliğinde görülmeye çalışan Erbakan, aynı zamanda İslam İdeolojisini de etkin bir biçimde kullanmak, böylece hemif kendi sınıflarının bilincine varanamış, kendi öz ideolojilerini kavrayamamış emekçi kitelerini de İslam İdeoloji perdesi altında kendi safalarına gemicik hesapındadır.

Ne var ki, Erbakan'ın bu huruq hareketini başarıyla sonuçlandıracaklığını sanmak da bilyük şüdüllük olur. Zira Erbakan İslam İdeolojisini kavgasını ve renk çevrelerden umduğun destegi bulamamıştır.

Erbakan Konya'daki büyük başarısını, bir zamanlar Odalar Birliği Genel Sekreteri İken tahsis çkartıldığı bir Konya'da bilyük tüccarı maddi destegiyle sağlamış, bu zafer 1 milyon liraya mal olmuştur.

İslamci çevreler ise, Erbakan'ı bütündüre desteklememektedir. Örneğin Türkiye'de İslami hareketin merkezini teşkil eden İlim Yayıma Cemiyetleri, AP'nin düşündüğünde bir politik harenke gitmesini gereksiz bulmaktadır ve bu konuda Erbakan'a muhalefetlerini bildirmiştir.

İslamci camiada Erbakan'ın

Aybar'ın seçim genelgesini

teşkilat reddediyor!

12 Ekim sonuçları üzerine Türkiye İşçi Partisi Genel Merkezi'nin resmi yorumu, 14 Ekim 1969 tarihinde Genel Sekreter Tarık Ziya Ekinci'nin imzasını taşıyan bir genelge ile teşkilata duyuulmuştur.

Genel Başkan Mehmet Ali Aybar'ın açıklamalarını ihtiyaç eden genelge, bu resmi yorumun toplanacak ilk yönetim kurulunda gündem maddesi yapılması ve ilyeleri duyurulması istenmektedir.

Seçim yenilgisi hiçbir şekilde istenmemeleri ve halkın başkalarını suçlama zihniyetinden kurtulmadıklarını göstermesi bakımından, söz konusu genelge, TİP yöneticileri için tam bir sorumluluktan kaçma belgesidir ve üretece okutmalıdır;

Aybar'ın seçim sonuçlarıyla ilgili resmi açıklaması söyleydi:

«İlk nazarda halkın kendi iktidarı fikrine ittifat etmediği kanıtı verebilecek olan seçim sonuçları, aslında halkın yanıtlanması ve iradesinin dış faktörlerle saptırılmış olduğunu ortaya koymaktadır. Gerçekten TİP'in halkın arasında hızla tutulması, sömürücü çevreler ve halkın sınıflar arasında telâş ve endişe yaratmıştır. Bu gelişmeyi durdurmak, hiç değilse yolundan saptırmak için çareler aranmıştır. İlk çare, Seçim Kanunu'nun değiştirilmesi olmuştur. Düşünlen ve uygulanan ikinci çare, TİP'in fikirlerini benimser görürüm, aslında dışa bağlı sermayedarlık düzenini değiştirmeyecek olan siyasi çevrelerin öne sürülmüşdür. Bilişti gibi, CHP, dış politika ve temel sınıfsal görüşleri hariç, TİP'in sözlerini kullanmaya başlamış, halkın karşısına aldıracı bir hüviyyete ekmişdir. Eski ve güçlü bir teşkilat sahip bir parti olduğu için, halkta bu fikirleri daha kısa zamanda ve kolayca gerçekleştirebileceği kamşı uyandırılmak istenmiştir.

«Türkiye'de bütün emekçi sınıfların, mezhep ve etnik özellik ayırmayı yapmazsan birleşmelerini ve her türlü sömürmeye son vermek için eleme iktidara gelmeleri fikrini savunan TİP'e, ezilen geniş halk kitleleri, özellikle partimiz meclise girdikten sonra kulağın vermeye başlamıştır. Halkın bu yönelik yoldan saptırmak maksadıyla bir siyasi parti, alevi vatandaşların yüzüllardır horlanan bir kitle olmasına sönürrerek, onları emekçi camia ve koparmaya çalışmıştır. Keza bugünkü sermayedarlık düzeni içinde Doğu'lu vatandaşların istraplarına son vereceği iddiasıyla, bu seçimlerde başka bir siyasi parti de, aynı işi yapmıştır. Yani Doğu'lu emekçileri, tüm emekçiler camiasından koparmaya çalışmıştır. Bu iki siyasi partinin yanı sıra, bir diğer parti de, Türkiye İşçi Partisi'nin görüşlerini büyük ölçüde taklit eden demagogik ekuşolarla bir kismı emekçilerin ve özellik esnafın özlemlerini istismar etmiştir.

«Bütün bunlar, Amerikan emperyalizmine bağlı halkın sınıflarını TİP'in temsil ettiği 2. Milli Kurtuluş ve Sosyalizm mücadeleini yoldan saptırmak için teşgħadadıkları çarelerdir. Ve bu çareler, bu seçimde halkın sınıflarca istenen sonuçları vermiştir.

«Bunun yanı sıra, TİP'yi set kanattan tahrif etmeye uğraşan bu hareketin, özellikle parti kadrolarında yaptığı tahrifat da küçümsenmemelidir. Emekçi halkın

TİP'o oy vermemesi için bir kampanya açılmış ve yürütülmüştür. Seçim sırasında teşkilat faaliyetten alakoyucu çabalalar gösterilmiştir.

«Bütün bu nedenlerin birleşmesiyle, TİP'in bu seçimlerde aldığı sonuç menfi olmuştur. Hemen surasını işaret edelim ki, bu sonuç, Türkiye'de sosyalizmin, ancak ve ancak aşağıdan yukarı, halkın eliyle kurulacağı ve bağımsız bir hareket olarak yaşayacağı hususundaki gerçeği ve bu gerçeğe olan inancınızı değiştirmemiştir. Bu gibi saptırma teşebbüslerini Türkiye gibi bir memlekette olağan saymak icabeder. Halkta kendi iktidarına inanç birikiminin meydana gelmesi sırasında bu gibi saptırma teşebbüsler olacak ve bunlar aşırak hedefe ulaşacaktır.

«Gercekten seçime katılma oranının yüzde 60 olması, halkın üzüntüsü ve biling birikiminin ilk basamağı olarak müttala edilmelidir. Halkımızın yüzde 40, dışa bağlı sermayedarlık düzenini, seçimlere katılmamak suretiyle protesto etmisi. Bu çekimserliğin ikinci basamağı, kendi partisini bütünsel ağırlığı ile destekleme şeklinde tecelli edecektir. Adalet Partisi ilk bakısta büyük bir zafer kazanmış görünecekti ise de, iştirak nisbeti gözönünde alınma, seçim kitlelerinin sadece yüzde 31'inin oyları ile tek başına iktidara gelmiş olduğu meydana çıkmaktadır.

«Tarihimizde süregelen tehlike dönenin yeni bir sahnesi girmiş bulunuyoruz. AP'nin temsil ettiği özel teşebbüs politikası, Türkiye'yi daha çok horeca bastıracak, daha geri bırakacak ve halkın üzerinde ve disardan daha çok sönürrüp ezilmesine yol açacaktır. Ne var ki, halkın kendi iktidarı fikri etrafında bilinçlilikmesini önlemek mümkün degildir. Halkın bu seçimlerde ustaca oyunculara yoldan saptırılmış olmasını, geçici bir duraklama olarak kabul ediyoruz.

«Bütün illere ve ilçeye gönderilen bu genelge, Aybar ve takımının hiç değilse bir otokritik yapmasını bekleyen parti militanları üzerinde çok etkisi yapmıştır. Halkın başkalarını suçlayarak, başka nedenler bularak, kendilerini temize çikarmaya çalışan Aybar, Ekinci kliginin bu tutumunu teşkilatta büyük tepki yaratmış, ilk olarak İstanbul'da Kartal İlçe Yönetim Kurulu 31 Ekim 1969 tarihli bıryazı ile genegeyi Genel Merkeze iade etmek suretiyle açık protesto etmiştir.

TİP Kartal İlçe Yönetim Kurulu'nun TİP Genel Başkanlığına hitaben gönderdiği yazda aynen şöyle denilmiştir: «69/1558 sayılı ve 14 Ekim 1969 tarihli genelde arzedildiği şekliyle ve yönetim kurulumuzun kararı üzere üyelerimize çağrıda bulundu. 28 Ekim 1969 günü yönetim kurulumuzun üyelerle ortak toplantıda seçim sonuçlarını tahlil eden genelge okundu.

«Genelgenin 5. paragrafında yazılı olan etamamen istirak ettiğimiz sosyalizmin aşından yukarı halkın eliyle kurulacağı gerçeğin dışında, bütün yorum ve tahillerinizin gerçekle bağdaşmadığı görüller, genelgenin reddine Kartal İlçesi üyeler olarak oybirliğiyle karar verildi. Bilgilerinize arzolunur.»

Kartal İlçesi'nin bu protesto hareketini diğer İlçelerde izlenmesi beklenmektedir.

en güçlü olduğu grup, Fatih'teki Nakşî Seyhi Bursali Mehmet Efendi'nin liderliğini yaptığı İskender Pasa Camii cemaatidir. Prof. Erbakan gibi daha birçok bilimadamları da, bu cemaate mensuptur. Bunlar arasında İktisat Fakültesinden Prof. Sabahattin Zaim, DPT Sosyal Planlama Dairesi Başkanı Doğan Yıldız, Çatakçı ve Prof. Kösoğlu ile yine Teknik Üniversitesi'den bazı asistanlar da vardır.

Ne var ki, Nakşî Seyhi Bursali Mehmet Efendi de, Erbakan'ın politikaya atılmastına karşı çıkmış, fakat kişisel ihtiyaçlarını yenemeyen Erbakan adayı ve milletvekili olmakta direnmüştür.

Bugün İslame çevreler, Erbakan'ı oldukça yalnız bırakmışlardır. Nitekim Ümmetçilerin başlica organı Büyüde Mehmet Şevket Eyyi, basın sayfamızda da görüldüğü gibi, İslamcıların bağımsız bir parti halinde ortaya çıkmamasına giddetle muhalefet etmektedir. Ümmetçi gazeteler, seçimde bir kadirşinasık göstermek üzere Erbakan'ın bağımsız adaylığını desteklemelerse de, diğer Erbakan adaylara karşı açıkça AP'yi tutmuşlardır.

Gerek İlim Yayıma Cemiyeti'nin, gerek Ümmetçi gazetelerin bugün ortaya koymadıkları yakın hedef, AP'yi ele geçirmek, hiç değilse bu parti içerisinde etki li olmaktır.

Erbakan'ın İslame ideoloji

yi kullanmakta başarısızlığı göstermemesi halinde, asıl temsilci olmak durumunda bulunduğu Anadolu tıccarmı işbirlikçi bürokrasi sermayeye karşı ne derece güçlü bir harekete soka bileceğini ise zaman gösterecektir. Ancak, ne kadar basarılı mücadele ederlerse etsinler, nesnel koşullar dikkate alındığında, tipki kapitalist ile büyük bürokrasi gibi, onların da zamanla işbirlikçi sermaye ile tamamlaşması yada tasfiye olup gitmesi ihtiyatlı oldukça kuvvetlidir.

Erbakan konusunda kesin yargaya varmadan önce sosyalistlerin bu konuda da sağlam bir istihbarata ve sağlam bir değerlendirmelere sahip olmaları şarttır.

İste, CIA ile işbirliği yapanlar...

Barış gönüllülerini yetiştiren Türk'leri açıklıyoruz!

TÜRKİYE'de Amerikan emperyalizminin başımıza musallat ettiği bir «barış gönüllüleris» belası vardır. Bu belası sadece Türkiye için değil, genel birakılmıştır. Bu ülkelerden bir kısmı barış gönüllülerini, gerçek cehreleri ortaya çıktıktan sonra defetmişlerdir. Ama, Amerikan emperyalizminin döndürmesindeki söz konusudur. Bu ülkelerden bir kısmı barış gönüllülerini, gerçek cehreleri ortaya çıktıktan sonra defetmişlerdir.

Hatırlanacağı üzere, barış gönüllülerini ilk defa sahneye ekartan, Amerika'nın sözde lideri cumhurbaşkanı John F. Kennedy'dir. Kennedy'nin hazırladığı projeye göre, üniversite bitirmiş kız erkek genç Amerikalılar, Amerika ile ilişkili olan ülkelerde birer «*barış misyonerisi*» olarak çağrılacaklar ve bu ülkelerin geri insanlarına yardımcı olacakları. Kennedy, 1960'ta, daha baştan seçilmenden Michigan Üniversitesi'nde yaptığı bir konuşmadada, «az gelişmiş ülkelerin ihtiyaç duyduğu elemaların temin etmek» ve bu ülkelerde «müttevazi teknik bilgi yardımını sağlamak», oradalarla Amerikan sevgisi yaratmaktan söz ediyordu.

Amerika'nın aynı zamanda ıssızlık sorununu gittikçe bilyüdügü bir ülke olduğu da dikkate alınır. Bu tarihe kadar Amerika yurdumuza 12 binden fazla barış gönüllüsü sokmuştur. Yani bunlar kanunsuz olarak, Türkiye Cumhuriyetinin hukümetin hakları açıkça çiğnenerek yurda sokulmuştur. Ve bu kanunsuzluk, bir zamanlar DP liderlerinin parlamentodan karar almadan Kore'ye asker gönderdiğinden suçluyan İnönü'nün hıfzı: zamanında olmuştur!

Başkan Kennedy, seçimlerden sonra Michigan Üniversitesi'nde ortaya attığı görüşü gerçekleştirerek Üzerine kayınbiraderi Sergeant Shriver'a görev vermiştir. Yapılan çağrıya ilk anda 30 bin genel katılımıdır. Bunkar hızla çoğalarak Amerikan üniversitelerinde eğitimde gerçekleştirildi. Gidecekleri ülkelerin dilini, gelenek ve göreneklerini,

sorularını öğrenmişlerdir. Sonra yapılan ikili anlaşmalar çerçevesinde dünyadaki dört bir yana dağılmaya başlamışlardır.

Barış gönüllülerinin Türkiye'ye ilk gelişleri ise, İnönü İktidarları sırasında, Dışişleri Bakanı Feridun Cemal Erkin ile Amerika Cumhurbaşkanı Yardımcısı Lyndon Johnson arasında alınıp verilen 27 Ağustos 1962 tarihli mektuplardan sonra olmuştur. Bu anlaşmaya göre, ikili birbirine karşılık olarak barış gönüllüsü yollayabileceklerdir. Gönüllüler giriş ve çıkışlarında gümüş vergisinden muaf tutulmuşlardır. Proje, taraflara mali külfetler yüklemektedir. Gönüllülerle ilgili bütün konularda Türkiye Hükümeti ABD Hükümeti'ne tam bilgi vermemiştir.

Johnson ve Erkin arasında alınıp verilen mektuplar 14 Ocak 1965'te Millet Meclisi'nde, 2 Nisan 1965'te de cumhurbaşkanı onaylanarak yürürlüğe girmiştir. Oylamada sadece altı milletvekili ve bir senatör muhalif kalmıştır. Kanunun Resmi Gazete'de yayınlanıldığı tarih ise 10 Nisan 1965'tir.

Oysa kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar Amerika yurdumuza 12 binden fazla barış gönüllüsü sokmuştur. Yani bunlar kanunsuz olarak, Türkiye Cumhuriyetinin hukümetin hakları açıkça çiğnenerek yurda sokulmuştur. Ve bu kanunsuzluk, bir zamanlar DP liderlerinin parlamentodan karar almadan Kore'ye asker gönderdiğinden suçluyan İnönü'nün hıfzı: zamanında olmuştur!

Türkiye'ye giren bu 12 binden fazla barış gönüllüsü yurdunda dört bir yanında 2 yıl, 7 ay, 5 gün kanunsuz olarak doğalgınlıkları, köylerimizde kırık kesme, hekimlik, ebelik, hemşirelik, toplum kalkınması liderliği ve liselerimizde öğretmenlik yapmışlardır.

Bu arada Amerikalı barış gönüllüsü müfettişleri Warren Fritchard ve David Berler, gönüllülerin tümüyle belki yerinde toplantılar düzenleyerek işlerini gidisi kovalamışlardır. Bu toplantılarında neler konuşulduğundan hükümetimizin haberi olmamıştır. Kendi öğretmenlerimizin toplantılarını ses alma cihazlarıyla ve sivil polislerle takip ettiren iktidarlar barış gönüllülerinin bu çahımlarına hiçbir sanır tanımadıklarıdır. Zamanla devrime öğrenmenler liselerdeki görevlerinden uzaklaştırılmış, yerlerine barış gönüllülerini tayin edilmişler. Bunların okullarımızdakı sayısı yüzlerini aşmıştır.

Barış gönüllülerinin gerçek kimliği, zamanla anlaşılmış, bunların aslında Amerikan Merkezi İstihbarat Teşkilatı (CIA) için istihbarat yapmakla görevli ajanlar olduğu çeşitli olaylar ve ele geçen belgelere tesbit edilmiştir. Bu belgelere biri, ANT'in 2 Mayıs 1967 tarihli sayısında yayımlanmıştır.

Peki, bu profesyonel Amerikan casusları, Türkiye'ye hiçbir yabancı duymadan girmelerini sağlayacak şekilde eğitiler kimlerdir?

Barış gönüllüler, Amerika'nın California Eyaleti'nde Los Angeles şehrindeki Occidental College'de yetiştirilmektedirler.

«Peace Corps Training Program» adı altında uygulanan programa göre üç tür eğitim yapılmaktadır.

1) Eğitim Çalışmaları: Sabah saat 8'den 16.30'a kadar barış gönüllüsü adaylarına Türkçe öğretilmektedir. 6-7 kişilik sınıflar halinde yapılan derslerde Türkçe aksaksız konuşmaları sağlanmaktadır.

2) Pratik Çalışmalar: Burada da Türklerle İngilizce öğretmenin yolları, çocuk bakımı ve turizm hakkında bilgi verilmektedir.

Barış gönüllülerinin Amerika'da yetiştirilmesinde görev a-

Türkiye'de son derece aktif olan barış gönüllülerinin raporları, CIA için başta istihbarat kaynaklarından biridir.

İan Türkiye vatandaşı öğretmenlerden tesbit edebildikleri, Türkiye'deki veya Amerika'daki adresleriyle şunlardır:

AYLA ATAMAN: Yesiltepe, Blok Evleri, Blok 7, No. 43, E. mevk. Ankara. Tel: 12 16 29.

ABDULLAH DURUKAL: Tahran Caddesi, No. 29/11, Küçüksehir, Ankara. Tel: 17 54 45.

NEVIN INAL: Kuzhurmak Caddesi, 8/3, Akay, Ankara. Tel: 17 61 74.

SEYYİ KARABAŞ: Gazi Osmanpaşa Caddesi, No. 1/5, Çankaya, 4. Levent, İstanbul.

ÖMER KESKINOĞLU: (Amerikalı adresi) Middle East Center, Portland State College, Portland, Oregon 97205, USA.

SÜZAN KARANTAY: Yaprak Sokak, No. 53/3, Seyhan Bağları, Ankara.

ENDER KAYA: Devlet Mah. Deniz II. No. 13, Ankara.

HANDE KEY: (Amerikalı adresi) 69-65 C Lane, Fresh Meadows, New York 11365, USA.

FARUK LOGOĞLU: Kadırlı, Adana. Tel: 27 veya 28.

LEVON MAFYAN: Fırat Sokak, 23/1 D.6, Erenköy, İstanbul. Tel: 55 21 86.

NİGAR NİGAR: Cevdetpaşa Cad. No. 374, Bebek, İstanbul. Tel: 63 59 34.

AHMET ÖZEN: 14. Sokak, No. 19/8, Bahçelievler, Ankara.

NURAN ÖZKIRIM: (Amerikalı adresi) Box 5204, River Campus Station, Rochester, N.Y. 14627.

ALİ FARUK SAN: Paris Caddesi, No. 31/7, Kavaklıdere, Ankara.

DR. HİKMET SEBUKTEN: Yıldız Blok, D. 19, Garanti Mahallesi, Etiler, İstanbul.

NESİBE TAHTAKILÇİ: Kennedy Caddesi, No. 29/2, Kavaklıdere, Ankara.

OLÇAY TÜZEMEN: Sağlık Sokak, No. 37/13, Yenisehir, Ankara.

Bu isimleri Türkiye halkın bilgilere sunuyoruz!

Özel teşebbüs "sol"u tehdit ediyor!

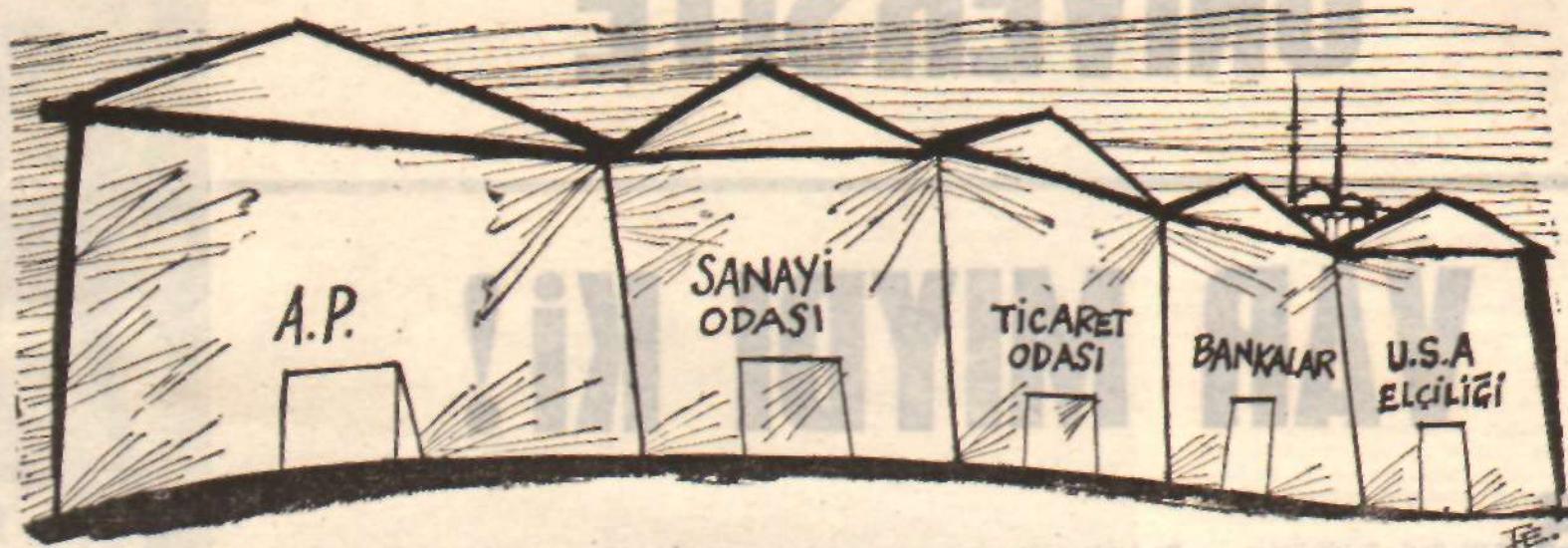

bildiri göndererek «asarı akımlar» miladele edilmesini istemiştir. Osmanoğlu'nun sağla ve sağa sola mücadele edilmesi gerekti ifade edilmekte, «Sols için, «Şimdiki halde pembe renkte gö-

ğlen selları herile hizmete hizmete edemey, bilerek veya bilmeyerek komünist dünyasının emellerine hizmet ettiği muhalikaktır. Asrı solun hakimiyyeti, işbasına gelmesi Türk ırkının Anadoludan sürülmeli demektir.» denilmektedir.

Osmanoğlu'nu casus sağdan da söz ettikten sonra: «Memleketin bugünkü siyasi manzarası karşısında hizmetli Oda ve Borsa arkadaşlarının daima uyruk buhduklarını dilsünerek seçimlerin Türk milletinin vekar ve olgunluğununa yakışır şekilde ve en iyi hür demokrasiler seviyesinde cereyan etmesine rağmen yine asırı akımlar fizerinde bir hatırlatmadada bulunmayı faydalı gördüğü ifade etmektedir.

Osmanoğlu'nun bildirisini söyle sona ermektedir: «Bütün Oda ve Borsaların ahenkli, samimi sıkı işbirliği yaparak asırı akımlara karşı tessilî ve ciddi çalışmalarla bulunmaları ve bu yolda ellerinden gelen her türlü gayreti göstermeleri hizmetini belirtmek isterim. «Memleketimizi ve milletimizi asırı akımların zararlı etkilerinden korumasını Tanrıdan niyaz ederim.»

SÜLEYMANİYE

Saldırmadan yerinizi bilin!

Mehmet R. ZARALI

TURK SOLU'nun geçen sayısı çelişkili bir yapının yansıması idi. Son D.G.F. Kultayı'nda iyice ortaya çıkan iki farklı görüş sunulmuştu. Birlik içinde gösterilmeye çalışılmakta, esas ayrıntı noktaları saklanmakta, kurultaydaki tartışmaların hangi temel noktalarda döndüğünde söz edilmemektedir. Kapakta «gerici parlamentarizme iflas etmiştir» sloganı yer almışken, 7. sayfadaki «Dev. Genç Görevini Başaracaktır» adlı yazında, «Gerici parlamentarizme hayır» sloganını savunanlar eleştirmekte, «Gerici Parlamentarizme karşı mücadele, her seferinde İşbirlikçilerin iktidarı sandıkta çalışan Filipin Demokratik oyununu karşı ve Türkiye'de gerçek demokrasinin kurulması uğrana (parlamente olanaklar dahil) bütün olanaklardan yararlanarak mücadele içinde bulunduğuımız şartlarda yanlışlığı defalara ispat olunmuş ve ancak pek özel durumlarda geçerli sayılacak «Gerici Parlamentarizme hayır» gibi ancak boykot olarak yorumlanabilecek bir sloganın bir göklerimiz tarafından bir süre olsa bile, benimsenmesi, sosyalist taktik konusunda daha öğrenecek pek çok seyimiz olduğunu göstermiştir» denmektedir.

O zaman kapaktaki slogan öteki grupla «birliğince birarada berabers» yaşamak için mi almıştır? Kaldı ki gerici parlamentarizm karşısında, ilerici parlamentarizm de bir zafer kazanmıştır. Gerici parlamentarizm, gerici burjuvazının elinde bir zafer daha kazanmıştır. Iflas eden gerici parlamentarizmi kullanmayı beceremeyen oportunist Aybar yönetimi ve bu imkanları kullanmaya çomak soğanlardır. «En sert, en amansız ve en uzlaşmaz» eleştiriler parlamentarizme karşı yada parlamente aksiyona karşı değil, devrimci olarak parlamento seçimlerinden ve parlamento kürsüsünden yararlanmayı bilmeyen şeflere karşı ve hele yararlanmak istemeyen şeflere karşı yönelttiler. (Lenin - Devrim Stratejisi - Sayfa 70).

DİGER yanda, terminoloji kargasası sürülmektedir. Atilla Sarı «Bundan yam sır ulusal kurtuluşu safları böleme anıtı güven ve son tahilide emperyalizme hizmet eden oportunistlerde uzlaşmaz çelişkimi var» diyor. Kim oportunist? Hareketi bir küçük burjuva hareketi haline getirenler, ona devrimci önderlik tanrıyan mı? Şahin Alpay, Aydınlık'taki «Türkiye'nin Düzeni Üzerine» adlı yazısında, «Proleter devrimcileri de, sol kemalistlerin sağ kemalistlere karşı mücadeleini desteklemek zorundadırlar, cümlü ancak sol kemalizmin başarıyla küçük burjuvazı devrimci bir liderlige kavuşturacaktır» demektedir. Acaba proleter sosyalistleri, proletaryayı bir yana kor ve ham hayallerle uğraşırırsa, «proleter sosyalist» adına layık olacaklar mıdır? Gerçekte sağ sapmaya uğramış olanları bu adı taşımaya hakları var mı? Ashinda kısa vadeli çözüme yönelik çökmezinin köküne tümüyle ekonomist, evrimci bir görüş yayıyor. «Türkiye bir küçük burjuvalar ülkesidir» demesiñler. Zira Lenin de «Rusya'da Kapitalizmin Gelişmesi» adlı ilerdeki analizlerini oturtacağı temel kitapta, Rusya'nın bir küçük burjuva memleketi olduğunu belirtmiştir. Fakat ülke içinde ufak meta üretiminin yaygınlığı yanında yapımı hızla değişimini, gelişimin hangi çizgide ol-

duğunu ortaya koymuştu. Ama bu «destiara gibi», ne onlara öncülük tanımaya kalktı ve ne de küçük burjuvaları ürkütürüm, milli cepheyi bölerim! diye liberalere, narodniklere karşı sert eleştirilerini yapmamazlık etti.

O zaman «oportunistlik» marksist, leninist terminolojisi küçük burjuvazının hareketine külf olarak uydurulmağa çalışmaktadır. Yani kelimeler tam anlamıyla «fırsatçıktır» bu. Aybar oportünizmine ve diğer sapmalara karşı mücadele edenleri onunla aynılagsın, kurnazlığını yürüteceksin, hepisi bu suçlama batığında bogacığını sanacaktır ve bunlar bir gün yüzüne çarpılmayacak! Çok yakın günler oportünizmin ne olduğunu gösterecektir. İşçi ve köylü örgütlenmesinin yurt içinde yayılması için hiçbir çaba göstermeden (lafla değil) masa başında milli cephe kurmaya kalkacaktır. İşte budur milli cepheyi bölmek; ilerde kurulacak sağlam milli cephenin çizgisinden sapmasına yol açmak ortamı hazırlamak, kendilerinin çok sık tekrarladıkları (bu arada kendileri içinde hatalarına karşı bir açık kapı bırakıktır) «küçük burjuvazının kaypaktığına» milli cepheyi emanet etmek, onlara öncülük tanımak, sosyalist hareketi baltalayıp sırtından hançerlemek, işte ulusal kurtuluşu safları böleme amacı güven ve son tahilide emperyalizme hizmet eden «oportunistler». Evet bunularla ulaşmaz çelişkımız vardır.

SONUÇTA bir kaos, kargaşa yaratılmıştır. Uzak gruplar, ferdi hareketler... Hiçbir örgütlü, merkezi hareket yoktur. İşte provokasyonlara, sapmalaara müsait ortam. Türk Solu'nun 101. sayısının 7. sayfasındaki «Dev. Genç Görevini Başaracaktır» adlı yazida da bundan sözüçüyor. «Ote yandan küçük burjuvazının bı kadar yoğun olduğu topluma elbette ki yer yer ve zaman zaman anarsızan eğilimlere de tanık olacağız...»

Peki, bütün suçları küçük burjuvazının yoğunluğuna dayandırmakla hersey bitecek mi? Bunda belli denilen olayın, subjektif koşulların önleyici etkisi olmak gerekmeli miydi? Kendileri bir zamanlar «Hareket Berekete sloganını kapaklarında ilan etmemeler miydi? Bu kaosun yaratılmasında kendilerinin de payı yok mu? Uzun süre önce, aktif eylem örneği gösterme tezleri atıldı. Giderken bu fili yoldan propaganda fezine ulaştı. Kulagımız her sözlere yabancı değil, açıyoruz bakıvoruz «karşı kaphı» kitapları, 19. Yüzyıl sonlarında da bu lafları edenler var: I. Enternasyonal'de Marx'ın defterini dördüğü Anarşistler... Bu grupların halkın kurtuluşu için fili propaganda yapmak teziley 1890 dolaylarında yaptı: atılımlar, sosyalist eylemi uzun süre baltaladı. Ve özellikle Fransa'da sosyalist örgüt büyük güçlüklerle karşılaştı. Ve bu en sert eylem biçimini koyanlar arasında nice polis ajanları vardı. Şimdi bir de bakıvoruz küçük burjuva anarsızan eğilimleri marksist-leninist terminolojinin şemsyesine sağlamaya çalışmakta, blankicilikten Luxemburguluğa kadar geniş bir alanda at oynatmaktadır. Bir bakıvoruz (aktif öncülüğün ötesinde) genelde devrimci öncülük tanımına kabulü. Açıyoruz bakıvoruz: Marcuse, Bendit... Bir yanda küçük burjuvaziye, öte yanda genelde devrimci öncülük tanımı, fili propaganda önerileri. İşte küçük burjuva kaypaktığı, işte oportünizm!

TEMEL meselelere hâlâ çözümden getirilmemiştir. Proletaryanın objektif ve subjektif öncülüğü yapamayacağı tezi ne denli doğru? Proletarya hızlı bir gelişim sürecinde değil midir? Bu gelişimin yapısını araştırma, gelişime çizgisini saptamak ve bunun için de, eylem içinde (yani proletaryanın ekonomik, dâha ilerde siyasi mücadelede içinde) bir örgütlenmeye bilişlendirme ve eğitime faaliyetlerini yürütütmek görevimizdir. Yani proletaryanın güç haline getirilmiş asıl görevimizdir. Bu işlev ise işçi köylü meselesini lafla geçirmekle olmaz. Şimdiye deðin bir takım spontane hareketlerin peşinden koşulmuştur. Kendiligidin olan hareketlerin içinde yer almamıştır. Sonra bunlar eylem olarak sunulmak istenmiştir. (Tabii kendileri için büyük bir fırsatı, yararlanabilirlerse). Giderken Demir - Döküm işçilerinin mücadele, sendika seçme hürriyeti için mücadele gibi dar kalıplara sokulmak istenmiş, işçilerin yürüyüþü anti - feudal olarak saptanmıştır. (FKF, Kultayı'nda Pekin adlı bir delegenin konuşmasından).

Bu mücadelenin üstünde hareket nerelere getirilmiş, hangi örgütlenmeler gerçekleştirilmiş, ekonomik mücadelede politik mücadeleye geçilmesi için ne gibi çabalar sarf edilmişdir? Bir takım olaylara gidilmiş, izlenmiş. Sonra o olaylar oldukları yerde kendilerine birasına bırakılmış, hiçbir örgütlenme, haberleşme, v.b. gerçekleştirilmemiştir.

Ayrıca «Dostlarımızın» örgütü, disiplinli merkezi çalışma alışkanlığı edinme gerekligi de ortada. İstanbul'da FKF ve ITÜOB ele geçirildikten sonra hiçbir kökli, hedefe yönelik eyleme girişmemiştir. Geniş örgüt tabanlarının dagılmasına sebeb olummuþ. Haraket pasifize edilmiş, hareketin belli kırılmıştır. Ustalık bunlar hareket adına yapılmıştır. Bütün bunların sorumluluğunun omuzlarına yıkılması ise, kendilerini, daha da hırçın kılmış, çocukça, ciddiyetle bağıdaşmayan davranışlara, kurultaydaki atılmaya kadar getirmiştir.

ÖNÜMÜZDEKİ görev, ilk aşıda sosyalist hareket içindeki başboş elemanları toparlamak, bir merkez etrafında disipline etmek, disiplin altına girmeyecek grupları hareketin dışında bırakmak, tesbit olunan, kimseňin de reddetmediği genel doğrular, ilkelere etrafında TIP'in proletaryanın örgütü olabilecek nitelik kavuşturulması için gerekli örgütlenmeyi ve eğitimi sağlamaktır. Buna paralel olarak da merkez etrafında diğer işçi ve köylü örgütlenmelerini gerçekleştirmek, bu arada örgütlenmenin yeni güçlerin eylem içinde kazanılacağı unutmadan ekonomik mücadele veren kuruluşları da doğru bir devrimci çizgiye, yani politik mücadeleye çekmek, yeniden örgütlemek ve eğitmek zorunluluğundayız.

«Dostlarımız» genel doğruların kahiplerinin içini gerçek devrimci özüyle doldurma zorunda kalacaklardır. Sapmalarının onları götürecegi yerler, umarız, döndürmez yerler olmaz, devrimci potansiyelin buralarda harcamasına, proletaryanın devrimci mücadeleinin bir çizgi daha geride kalmamasına yol açmaz...

ÜNİVERSİTE

VAR MIYDI Kİ!

SAYIN Prof. Tariq Zafer Tunaya'nın 20 Eylül 1969 tarihli Milliyet Gazetesinde «Universite Var mı?» başlıklı bir yazısı yayınladı. Sayın hocamız, bu yazısında, özellikle İstanbul Üniversitesi'nin içler acısı durumundan yakınınak, böyle bir kuruluşu artık üniversite denilemeyeceği, yarının üniversitesinin kurmak zorunluluğu içinde bulunduğuunu belirtiyor. Tunaya çok doğru bir biçimde gerçekleri tespit edip, gösteriyor. Fakat, yine de, cevaplandırılmasi gereken bir soru kahiyor ortada: Üniversite eskiden vardi da, sonradan mi ortadan kalktı, yoksa zaten yoktu da biz mi, yavaş yavaş bunun bilincine varıyoruz? Bu açıdan, üniversitelerinizin bugünkü durumunu gerçeklerle en yakın bir biçimde tespit edebilmek için, soruyu «Universite var mı?» şeklinde sormaktansa, işin başına gidip «Universite var mıydi?» diye sormak çok daha yerinde olacaktır.

Ortaya atılan bu sorunun cevabı verebilimek, geniş ölçüde, üniversitenin kuruluşundan bu yana niteliklerini tespit etmeye ve üniversitenin gelişimi ile sosyal ve siyasi yapı gelişimini arasındaki ilgiyi kurmağa bağlı. Bugün daha gerçek olarak ortaya çıkmıyor ki, üniversite difinden bağımsız, ondan etkilenmeyen bir kuruluş değil. Difenin yapısı, zorlu olarak üniversitenin niteliklerini de etkiliyor. Oyleyse, üniversitenin niteliklerini tespit edip bir sonucu varabilmek için, düzensel gelişim ile olan paralelliği de kurmak zorunu.

1933 yılında, «Bizans kafasını yıkmak, Osmanlı zihniyetini gömmek zamaçılık» yapıldığı tarihi sürülen üniversitede reformu, yeni üniversitedi kurma işlemi, gerçek, demokratik, halkın yana, her türlü bilimsel gerçeğe açık, çağdaş eğitimi gerçekleştirebilen bir üniversitenin temelini atabilmiş miydi? Bu üniversitede, bilimsel gerçekler, hangi sosyal sınıfın yararına ve hangi sosyal sınıfın aleyhine olursa olsun cesaretle ortaya koymuş mu? Bu üniversitede, bilimsel gerçekler, hangi sınıfın yararına ve hangi sınıfın aleyhine olursa olsun cesaretle ortaya koymuş mu? Bu üniversitede, Türkiye'nin sorunlarını dert edinip, gerçeklerini ortaya çıkartabilecek, sorunları çözümlüyorum gösterebilecek, Türkiye'nin dünya ilişkileri içindeki yerini ve muhtemel gelişimlerini tespit edebilecek, gerekinde vardığı sonuçları siyasi iktidara karşı da korkusuzca, bilimsel güvenine dayanarak savunabilecek bir üniversite miydi? Bu soruların üstünkörü bir düşünülmesi dahi, «hayır» şeklinde cevaplandırılmasi için yeterli olacaktır. Bunca yıl sonra, söz konusu sorunlarla ilgili daha bir avuç bir tırının dahi bulunmayı ve daha üniversitenin kuruluşundaki sınıfı yapısı, «hayır» cevabını verenleri haklı çıkartacak nedenlerdir.

1933 yılında üniversite kuruluşunda, bu üniversitenin kadrosunu meydana getirenler kimlerdi? Çoğunluğu Türkiye'nin bütün olumsuz koşullarına rağmen Türkiye'de ve yabancı ülkelerde okuyabilecek imtiyaz ve imkanına kavuşmuş egemen sınıf mensupları yada egemen sınıfların lutfu üzerine bu sınıfın koltuğu altında okuyabilecek, kendi sınıfına sırt çevirmiş sınıf değiştirmiş kimseler.

Bu kişiler, dönemin egemen tabakası, bürokratlarla kaynağındır, bu sınıfın refah ve imtiyazlarından pay alan, bürokrat sınıfın bütün nitelik ve özellıklarına sahip kişilerdir. Bu açıdan, üniversite kadrosu ile dönemin egemen sınıfı arasında bir gelişik, çıkar çatışması söz konusu değildir. Üniversite kadrosu, çağın koşullarına uygun olarak, biçimsel anlamda verimci, biçimsel anlamda batıcı, kendilerine ayrıcalık sağlayacak biçimde laiklerdir. 1933 yılları, Türk Devrimi'nin gerçek amaçlarının unutulduğu, bilimsel bir gekilde dejenere edilmesine bağlıdır. Kurtuluş Savaşı'nın ve onu izleyen devrimci çabalardın gerçek amacı olan tam bağımsız, antikapitalist, antiempyeralist, batıya bağımsız Türkiye fikridi umutulmuş, batı taklitçiliğine, devrimin sürekliliği ilkesinin unutulmasına, halkın eahil ve kötü görülmüşe yol açan sapmış bir laiklik ilkesine, halka karşı bir halkçı romantizmine yerini bırakmıştır. Bürokrat İktidar, bir yandan devlet eliyle burjuva yaratıcı sistemler uygularken, laik bürokrat burjuvazi, halkın koprusu, halkın finansını kaybetmiş, halkın yana eylemlere faşist bir kafaya karşı çıkan bir nitelik almıştır. Bu eğilim, bu sapma, etki, sınıf aynen yeni üniversitede göstermiştir. Üniversite, 1933 anlayışı içinde devrimcidir. 1933 anlayışı içinde halkçıdır, 1933 anlayışı içinde devletcidir ve en kötüsü 1933 anlayışı içinde batıcı, yanı, batı taklitçisidir. Üniversite kadroları, şans eseri hangi dili öğ-

renmişlerse, o dildeki eserleri Türkiye'ye aktarmayı, Türkiye'de batı toplumlarına özgü sonuçları tekrarlamayı bilimsel çalışma sayımıdır ve hala 1925 yılının tozlanmış kitaplarının satıcıları arasında bilim yapma çalışmalarına devam etmektedirler. Bu kasaca bellitlen noktalar göstermektedir ki, üniversitede daha başında, halkın ve Türkiye'nin sorunlarından kopuk, batı taklitçisi, öğrenciklerini Türkiye'ye aktarıcı bir nitelik içinde ve bürokrat sınıfı kaynağındır, onun bir yanındaolarak türemiştir. Yıllar içinde üniversitede yeni kadrolar ortaya çıkmaya, üniversitenin temel anlayışını ve sınıfı yapısını değiştirmiştir. Batı taklitçisi bir bilimsel anlayış için gerekli öğretici kadronun, mesleğe girebilimleri, yabancı dili bilme şartına bağlanması ve ancak bu imkânelede edebilen imtiyazlı kişiler üniversitede yeralabilmisti. 1950 sonrasında, bütün bürokratlar gibi, üniversitede kadroları da refah kaybedince durum daha da egemen sınıflardan yana pekiştirilmiş ve ancak üniversitede üyeliğinin gerektirdiği ekonomik sıkıntılara katlananın mutlu azınlık genelinde bu kadroları doldurmuştur. Bu açıdan da, üniversitedeki anlayış, biçimsel devrimcilik, bürokratik, batı taklitçiliği anlayışından ayrılmamış, bu çizgi düşme çıkışına çalışanlar elenmiş ve Türkiye'nin düşünde, Türkiye'den habersiz yaşayan bir üniversite gelenegi sürdürmüştür. Bu nedenledir ki, üniversitede kadrolarının, egemen sınıflardan gelen veya bu sınıf-

lardan gelmemekle beraber kendi sınıfına ihanet edip sınıf değiştiren kişilerden oluşmuş sınıfı yapısı genellikle değişmemiştir.

Dogal olarak, 1950 yılında Türkiye'nin siyasal hayatında gerçekleşen değişiklik, etkisini üniversitede göstermiştir. 1950'deki değişiklik gerçekte, Türkiye açısından önemli bir değişimi ifade ediyordu. CHP'nin desteğiyle gelişen ve savaşlarında palazlanan burjuvazı kendi iktidarı kuruyordu 1950 yılında, DP, kendi da yandığı güçlerin çıkarlarına uygun olarak, pazar ekonomisine geçiyor, pazar ekonomisinin gerektirdiği pazarlamayı sağlayacak yollar vessatı hakeketlerini gerçekleştiriyordu. Bu Türkiye'nin yeniden sömürgeleştiril-

PROF. TERZIOĞLU
— I. Ü. Rektörü —

PROF. KAZIM ERGIN
— I. T. Ü. Rektörü —

Hafta içerisinde yapılan seçimler sonunda İstanbul Üniversitesi Rektörlüğe matematik profesörü Nazım Terzioglu ve İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğüne jeofizik öğretim üyesi Prof. Kazım Ergin seçilmişlerdir.

İstanbul Üniversitesinde yapılan seçimlere docent ve profesörlerin yüzde 78'i katılmış, Teknik Üniversitesinde ise bu oran yüzde 90 olmuştur. 425 öğretim üyesinin katıldığı İstanbul Üniversitesi seçimlerinde ilk turda hiçbir aday salt çoğunluk elde edememiş, ikinci turda ise Lütfi Birant 147, Nüzhet Gündoğan ile Fahri Yeniçag birer oy alırlarken 198 oy alan Terzioglu salt çoğunluğa ulaşmıştır. Teknik Üniversite seçimlerinde ise Kazım Ergin sekiz aday arasında 78 oy alarak çoğunluğa ulaşmıştır.

Yapılan bazı açıklamalara göre İstanbul Üniversitesindeki seçimlerin ilgili yan Terzioglu'nun bir anlamda masonlar adayı olarak isimlerindirilen Lütfi Birant karşısına ulaştığı başarıdır. Terzioglu'nu seçimlerde Birant'a karşı destekliyen grup içerisinde

Masonların rektör adayı seçilemedi!

bazı himmetçi eğilimli öğretim üyeleriyle, sole profesörlerin bulunması olaya bu açıdan bir aksilik kazandırmaktadır.

İktidar yanlısı eski rektör Egeli'nin devamlı öğrenciyle çatışma halinde olmasının da göz önüne alınan yeni rektör, seçim sonunda yaptığı açıklamada amacının öğrenci sorunlarıyla yakından ilgilenmek olduğunu belirtmiştir. Böylece ilk açıklamasıyla öğrenciyi bugüne kadar devamlı olarak üniversitede unsurları içerisinde kabul etmek istemez bir tutumda olan Egeli'den ayrılmış ortaya koymaştur.

Ayrıca yeni rektör «nimeti hıç olmam, mihneti ise çok olan rektörlük görevini cesaretle alıyorum,» diyerek bugün içerisinde bulunanın durumun bozukluğunu kabul eder bir tutumda olduğunu ortaya koymustur. Yeni rektörlere düşen görev, üniversitenin vazgeçilmezlığı öğrencileri ve genç öğretim üyelerinin yönetimine katılması ve demokratik üniversitenin kurulması yolunda iktidara rağmen bir eylemi sürdürmeleridir.

Çetin ÖZEK

Üniversite bugüne kadar yönetici ve öğretici kadrosuyla egemen sınıflarla dımensiyonda yürütmüş, halka ve yurt gerçeklerine sırt çevirmiştir.

özgürülük sentezini(2) getiren anaya, batıdan aktarmadığının, batı taklitliğinin olduğu kadar, bürokrasiye en büyük güvenliği getirmek açısından da bir örnektir. Batı taklidi anayasının en orijinal batı örneklerine benzeyen yönü de, bürokrasiye getirdiği teminat olsa gerektir. Üniversitenin eseri olarak tanımlan anayasam, 27 Mayıs'ın hemen ardından tekrardan iktidara gelen işbirlikçi burjuazi tarafından uygulanmayacağı ve halkın benimseneceği, ta başından belli olan bir gerçektir. Yeni den iktidara gelen işbirlikçi burjuazi, kendi sınıfının eseri olmayan anayasayı, kendi sınıfı çıkarlarına aykırı ve bu çıkarlarının gerçekleştirmesine engel görmüştür. 1950 - 1960 yılında kavga ettiği bürokrasının zafer fırını olarak gördüğü anayasayı, işbirlikçi burjuazi, halka kötüler ve bütün sorunlarının nedeni olarak gösteriken, halk da, anayasının kendisine getirebileceği şeylerin bilincine ermediginden ve ermese de imkan bulunumadığından, anayasaya ve onun yapıcısı olarak gördüğü bürokratlara, Üniversiteye düşman olabiliyor. Halk, anayasının getirebileceği değişimleri elle tutulur, somut bir biçimde kavrayamazken, anayasayı kendi dışında dönen bir olay, kendisine bir kargaç gibi olarak kavrayabiliyor. İşbirlikçi burjuazi bu şekilde, hem halkın sorunlarının nedenini başka bir kaynağa yükleyebiliyor ve hem de kendi çıkarlarına karşı anayasayı halka karıştırıp gibi ustalıkla gösterebiliyor. Bu şekilde, anayasaya bazı yenilikleri getiren ve fakat bunların getirilmesiyle sorunların çözümleneceğini bilmeyen ve ekonomik sistem fizerinde durmayan Üniversite, bir kez daha halka karşı, halkın düşme, yenik düşme oluyor. Gerçekte, Üniversitenin 1960 öncesi özgürlik havaşaları sisteme gelişlik duruma düşecek, yeni anayasının sağlığı: olanaklar içinde gelişen sol devrimcilik kargasında bürokrasının kapıldığı aynı telaga kapılacaktır.

site, gerçek anlamda bir özgürlük değil, kendi sınıf çıkarlarının savunusunu yapmaktadır ve belki de gerçek özgürlüğün anlamını bilmez bile. 1950 sonrasında Üniversite açısından gerçekleşen değişiklik, yeni bölümülerin ortaya çıkmasıdır. Bu yıllarda kadar, üniversitede içtenlikler, kişisel düşmanlık, refahtan aynı sınıf içinde pay alma bölümülerden 1950'den sonra bazı üniversitede öğrencileri, yeni aracı burjuva ekonomik düzeni içinde yerlerini bulmuşlardır. Emperyalizmle işbirlikçiliğe dayanan ekonomik sistem, yeniden işletmeleri, iş alanlarını doğurmustur. Bazı Üniversite öğrencileri bu yeni imkânlardan cıkmayıp, ekonomik refahı bu kez burjuva iktidarı koltuğu altında bulabilecek olanakları elde etmişlerdir. Türkiye çapında gerçekleşen egemen sınıflar arası çatışması, aynen, Üniversite içinde de olsa, yeniden düzende yerini almayan bürokrat öğretmen kadrosu, devrimci, Atatürkçü, özgürülükçü göründerek muhalefeti destekler ve Üniversite içinde çoğunluğu sağlarken, işbirlikçi burjuaziye rümpalayan azınlık öğretmen kadrosu, iktidarı adamı, tutucu, gerici olarak nitelendirilmiştir. Gerçek devrimci, sol kanat ise, hentz Üniversite içinde güçlü degildir ve bir bakma bürokrat devrimcilerin oyunuuna gelerek, aynı tezleri işlemektedir. Bu çerçevede, Üniversite devrimci özgürlik kavgası yeniden bir kuruluş olarak ortaya çıkmaktadır ve böyle bir aldatıcı görünüş içinde öğrenci ile öğretmen kadrosu arasında bir çelişki yoktur.

Gercekte, Üniversite 1950 - 1960 döneminde siyasi iktidara karşı bütünü kargaçlıklarına rağmen, niteliğini değiştirmiş değildir. Üniversite, bilimsel devrimciliğin kurtulamamış, Türkiye'nin sorunlarına, çözümlerine eğilmemiştir. Bu dönemde Üniversite, Üniversite multilateralının kavgasını yapmış ve fakat bu muhtaris isteğinin boş, bilimsel gerçeklerin söyleme özgürlüğüne yönelikmemiş, sadece bilimi gönülince piyasaya süreblmek, zenginlikten pay almak muhtariyeti olduğunu, 1960 sonrasında muhtar Üniversitedeki öğrenciler ortaya çıkartmıştır. Sömürgeşmenin hepten hızlandı bir dönemde, Üniversitenin buna ses çıkarmayıp, Türkiye'nin sorunlarının çözülmemesi yönünden, sadece çift meclisin, Anayasa Mahkemesi'nin kurulmasını, nsbi temsil u-

1) 28 Nisan ve sonrasında gençlik hareketlerini destekleyen bazı eğitim üyeleri, bugün sorumlu yöneticiler olarak günümüzün öğrenci hareketlerini, «Universite idaresinin felce uğraması, bilimsel çalışmalarınaksaması, şiddet hareketlerin olarak yorumlanıyor. Aynı yorumu, 1960 öncesinde yapmaları, doğal olarak, o hareketlerin kendi çıkarlarına dokunmamasıdır. Bu günlerde ise, kendi çıkarlarına da karşıdır.

2) İstanbul Üniversitesindeki Anayasa Komisyonunda, bir öğretim üyesinin «sosyal devlet değil ki, devlet zaten sosyal bir vakıf değil mi» şeklinde beyanda bulunması, öğretim üyeleri miz'in bilimsel derecesini göstermek bakımından çok ilginçtir.

Gelecek hafta

Üniversite bir
düzen konusudur

me sürecinin hızlandırılması anlamını taşıyor ve Türkiye hızla ekonomik hegemonyağını kaybediyordu. Yeni iktidarın sınıfal niteliğinin gerektirdiği ekonomik sistem ise, Türkiye'yi bir yandan batıya bağımlı kılarken, diğer yandan da enflasyoncu bir mali politikanın yürütülmesini gerektirmiştir ve bundan en çok zarar gören de bürokratlar oldu. Sabit gelirli olan bürokratlar paranın değerinin düşmesi nedeniyle eski refah ve imtiyazları kaybederken, DP iktidarına salt bu noktadan muhalefete girmiştir. 1950 - 1960 arasındaki siyasal mücadele, bürokrasının eski refahı elde etmek ve burjuvazının egemenliğine girmemek için yürüttüğü kavgadan başka nedir ki? Mıcadelenin gerçek sebebi öten, halkın aldatmak için kullanılan perde ise, soyut bir özgürlik, halkın hiç ilgilendirmeyen, onun yasantisuna hiçbir etkisi bulunmayan demokratik haklar mıcadeleridir. Nişanım, halkın bu tezler üzerindeki kavganın tüm olarak dışında kalmış. 1954 yılında vine DP'yi desteklemiştir ve ancak 1957 yılında enflasyoncu politika kendisine de zarar vermeye başlamış. DP'ye karşı çıkmıştır. 1950-1960 döneminde siyasal mücadelede, tüm olarak halkın biriken artık defterinden pay alma mücadelesi, yoksa. Türkiye'nin sömürgeleştirilmesi, bağımsızlığını kaybetmesi süreçleri, halkın sorularını çözümleme konusunda, muhalefet ile iktidar arasında bir dülmece, sistem, çözüm yolu çelişkisi sektör.

1950 - 1960 döneminin egemen sınıflar arası, soygundan pay alma mücadelede içinde, bürokrasının bir uzantısı olan Üniversite de yerini almıştır. Üstün bürokrat kadrolar gibi Üniversite de, 1950 sonrası enflasyon döneminde, refahını ve imtiyazlarını vitrinistir. Bu nedenle de, 1950 yıllarının sonlarında bir kez yil içinde, bıçimsel özgürülük savunucusu olarak Üniversite de bürokrat muhalefetin yanında yerini almıştır. Üniversite aydınları içinde bulunduğu ekonomik zorluklar nedeniyle iktidarı suçlavlama, ona karşı çıktııkta, iktidar salt aydınların varlanabildiği özgürülükleri kısıtlaması ve Üniversitede «özgürülükler elde ettir» tezile piyasaya çıkmıştır. Üniversite Türkiye'nin sömürgeleştirilmesi sonucunu doğuracak işlemlerde hiç umursamaz, sesini çıkarmazken, halkın acısından hiçbir anlam tamamayan soyut özgürülüklerin savunusunu yapmıştır. Gerçekde Üniversite

1960'lı yıllarda Üniversite öğrencilerinin bir gösteride.

Yılan Deri Değiştiriyor!

● **YILAN DERİ DEĞİŞTİRİYOR!** Bir yanda kırk yıl zaptiye devleti teoriseleri ortanın solu yutturmacasını millete yakıtlar içinde sunarken, öte yanda sittin senedir emperyalistlere usaklı eden namussuzlar ölümlük derecede hasta olan Türk toplumuna YENİ MUHAFAZAKARLIK adı altında kokain reçeteleri, afyon ve eroin tertipleri sunup hızla ve köklü değişimler olmazsa kanserleşip ölecek olan bir hastaya uyuşturucu değişimler zerketmek sevdasında!

YILAN DERİ DEĞİŞTİRİYOR!

Bizansın küflü mahzenlerinden çıkış Osmanya yüzyılarda hizmet eden yılan deri değiştiriyor. Ülkemizde kılık - yokluk - aşıklık - hastalık kol gezerken bin yıllık hiplar yeni reçetelerle yeniden sunuluyor mubarek halkımıza: Bir yanda ümmetlerin Muhammedi devleti, öte yanda zaptiye devleti teoricilerinin yeni yutturmacası ortanın solu ve en nihayet burjuvaların yeni muhafazakarlık yutturmacası....

Sosyalistliği ağızlarına bile almayan sözde devrimciler var içimizde: Bir zamanlar bunlar deri değiştirilen yılanlarla işbirliği yapabileceğii savımla ileleri sürüyorlardı; zaptiye devletinin döküntülerile örneğin... Yılanların deri değiştirilmesini görmezden gelen veya göremeyen, şüphesiz iyi niyetli olan bu kişilere sözümüz bizim.

Yılan her zaman yıldızdır dostlar! Deri değiştirip üzeme çığına pembedi deri geçirip size şirin görünmeye kalksa da yutmayım bu dümenleri...

ENDER KAMIL BOYACI
(Hukuk Öğrencisi - Gebze)

Yünlerimiz Kaça Alınıyor ?

● Doğu ve Güneydoğu bölgelerimizde bithassa hayvancılık üretimi ile soygunculardan, mal sahibi ne kadar kaçırılırsa ağır aksak gelim sağlanması gereklidir. Bu soyguncular anlaşılmıştır: tizer para sahibi olan devletten bol kredi alırlardır. Doğu halkının hayvanını, sütlü yok değerine alındıktan sonra yününe kaça alır bundan ne kazanırlar onu görelim. Yünün kilosu 650 kuruş ile 850 kuruş arasında değişmektedir. Yani bir yün sahibi bir kilo içinde en çok 850 kuruş almaktadır. Bu 850 kuruşa alınan yünden 2 metre kumaş çıkmaktadır. Hem de kumaşın en iyisi. Bunu kumas fabrikatörü en azından 70 liraya satmaktadır. 2 metreden 140 lira. Kumas fabrikatörü iki metre kumas üretmek için ne harcar onu görelim. Yünün kilosu ona 10 liraya mal olur, diyelim. Bu yünü işlemek için makine masrafı, işçi ücreti dahil elektrik su yaktı parası en çok tarafından 10 lira da hâna çıkar. Hepsi eder yirmi lira. 20 liranın kargasında aldığı 140 liradır. Kazancı 7 kattır. Emekçiyi öyle zorlu bir çemberin içine düşürmüştür ki, yününe alıncaya soyar sömürürler. Kumaş satınca gene aynı. Bundan da milyonları kazanarak rezil yaşamalarını biraz daha rezil duruma getirmektedirler.

YÜKSEL FEYZİOĞLU
(Şahنalar - KARS)

"Heeeeyyt,, Diyorum Tabandan !

● Kartal'dan Kayışdag'ın tepesinden sesleniyorum. Sesim yankı yapsın İstanbul'dan, Taşlıtarla'dan, Beykoz Surlarından, Zeytinburnu'na. Yankı yapsın sesim, Edirne'den, Kars'tan, Adiyaman'ın adayı ağasına dek. Sesim yankı yapsın. Fabrikamın tezgah gürültülerle arasında, sendifka kuşlarında duyulsun. Yankı yapsın sesim, kaleminin nüvaya midesini kazyan sosyalisten, pirosunu tütürten levant teorisineye kadar. Vatanımıza gırıp azıgımızı yiyen besli köpekleri kovmak için, onların buradaki maşalarını kovmak için, ağamın, tefecinin, kasaba kurnazı aracının hessini görmek için, bu fakir milletin selameti için, gelecek meslin bize bela okumaları için. Haykırıyorum olanca gidişim ile, sesim yankı yapsın. Beyazıt Keles'inden Üniversite içine, kulaklarım doldursun öğrencilerim ve hocalarım! Yankı yapsın sesim, Taksim Anıtı'ndan, Gümüşsuyuna yanıtın mimarı, mühendislerin kafalarına dank etsin, kılıçlı burjuva ayak oyularından kurtaralım kendimizi. Hem canım cennette, hem blijem neym nerde, misali yıldırımez bu işler. Anti-emperyalist mücadele ile sosyalizm için mücadele bir bütündür, aksını düşünen ihanet ediyor vatan... Heeeeyyt, sesim yankı yapsın İŞÇİ Partisi'nin tabanına; uyanınsın, silkinsın, kendine gelsin, ırgalasın tavamı, sapır sapır düşürsün çürük meyveları, ayıklasın kurdalları, yeniden sulasın SOSYALİZMIN köklerini. Bu ağacın gölgesinde selamet bulacağına inansın bu Millet.

KEMAL KOYAS
(TİP Kartal İlçe Başkanı)

Patronlar, göçmenleri nasıl istismar ediyor?

Emek TAŞKIRAN

SEÇİM öncesi, tozdan duvardan göz gözü görmez olduğu günlerde, Bulgaristan'dan göç yoluyla soydaşlarımix gelmeye başladı. İlk birkaç bölge halk oyuna yarıştı. Ağlamak, «haması», ya da halk oyunu koşullandıracı bir dizi yazı, röportaj kapıları gazeteleri. Ne haldeydi de, ne haldeydi. Özgürlik sözcüğü sözüklerden çıkarılmış. Sersefil sürünlüyorlardı soydaşlarımız. Amannı bir kurtuluş umudu yanmış ki gökbitiminde, Bulgaristan'daki soydaşlarımızı hop oturup hop kaldırıyor...

Ki bir bakıma olumlu bir eylem hop oturup hop kalkmaları... Çünkü; daha önce göç yoluyla Türkiye'ye gelenlerin alleleri bölünmüş bulunmaktadır. Toplumun temeli, temel ögesi olan alle ulusalaları anıtlarla da korunmuş, bir takım yapraklar (milyeyle) konulmuştur. Uluslararası hukukta allelerin bölünmesine karşı çıkmış, dahası özellikle allelerin göç yoluyla bölünmesi; bir toplumun, bir halkın, bir etnik topluluğun toptan yok edilmesi anlamına gelen jenosid suçunun bir ögesi sayılmıştır. Gerçek olan, en insansal duyguya hig kuskusuz allelerin bölünmesine karşı çıkmaktır. En kısa yoldan bölünmiş allelerin bütünlüğmesini sağlamak ya da çaba göstermek... Bulgaristan'dan göç yoluyla soydaşlarımızın ülkemize gelmesinin gereği de, «bölmüş allelerin bütünlüğmesini» sağlamaktır. Kaikhâli yurdumuza gelen göçmenler yalnızca Bulgaristan'dan da değil. Simdiyedek Yugoslavya'dan, Yunanistan'dan, Doğu Türkistan'dan, daha başka türkelerden de göçmen soydaşlarımızı gelmiştir...

Acaba; allelerin bütünlüğesi, ya da ulusal bir Türk toplumunun yaşadığı ilkeye gelmiş oldukları, gelenlerin sorunlarını çözümlüyor mu? Göçten sonra çıkan sorunlar nelerdir? Çözümlenmesi çok güç yeni so-

runlar doğmuyor mu? Kisaca araştırıp inceleyelim...

I — YERLEŞME :

Yerleşme, yurda gelen göçmenler için ilk önemli sorun. Bir süre göçmen kamplarında bektilerken, belirli koşullarına eğitimi uygulandıktan ya da sosyal, siyasal görüşleri şartından sonra yerleşme bölgelerine gönderilmektedir.

Göçmenlerin yerleştirilmesinde ilk ele alınan sorun konut sorunu olmaktadır. Devlet eliyle yapılan, tüm sağlık koşullarına uygun, modern sosyal konutlar; uzun süreli, çok düşük aylık borg ödemeli olarak göçmenlere dağıtılmaktır. Bu soydaşlarımızın ilk konut sahibi yapsıltıktır...

II — ÜRETİME KATILMA:

İkinci ele alınan konu ise göçmenlerin bir üretimin ögesi olarak, üretici olmalarını sağlamaktır. Genel olarak uygulanın yönetim söyledir:

a) Göçmen allenin üretimi katılabilecek yatağa olanları, geldikleri ülkede tarımda çalışıyoırlar, burada kendilerine toprak verilmektedir ki çogu kez bölgelerin en verimli topraklarındır. Göçmenler verilen yerler. Aynca bunun yanında tarım araç ve gereçleri sağlananın içim de tüm olanaklar yaratılmaktadır...

b) Göçmen allenin üretici dumunda olsaları «aklıçık esnaf»a mesleklerini yürütebilme.ri için dükkan, atelye, takım tezgah ve işletme için en uygun koşullarla kredi sağlanmaktadır.

c) Göçmen allenin çalışabilir ya da mesleksiz emekçiliye, bunlar işyerlerine öncelikle alınmaktadır.

III — YEREL SORUNLAR:

Göçmenler yerleşme bölgelerine yerlestikten sonra, yerli halkın arasında bir süreçme sürgit doğmaktadır... Nedenlerini söyleye saptayabiliz:

a) Ülkemizde; «10 bin aile (ortalama 50 bin kişi) mağara

ve çadırda, «30 milyon nüfusun %70'ı sağlık koşullarına uygun olmayan konutlarda otururken; ulusal gelire hemen hiç bir katkı olmayanlar devlet eliyle konut sağlanması bitmesi tükenez süreçmenin ilk kaynağı olmaktadır.»

b) Ülkemizde; 500 bin aile ile 773 bin aile 1 İl 20 dönüm toprakla geçirilmeye çağırılırken, kısacasa çiftçi ailelerin yüzde 84'ü ancak ekilebilir toprakların %39'unu paylaşıırken komşu tarlada saban tutmanıza topraklandırılması sürtüşme ve kavganın bir başka kaynağıdır.

Ki çogu kez yerli topraksız köylü yada çiftçi, bir süre sonra topraklandırılarak üretici duruma getirilmiş göçmen ailelerin yanında ırgat olarak çağır duruma gelmektedir.

c) Yeter kredisini olmadığı için dükkanını kapatarak emekçi durumuna gelen esnaf, kendi yerinde, bir göçmen esnafın yer tutar olduğunu görürse üzülmaz bir ayrılmış boy göstermektedir.

Ki gerek topraklandırılan çiftçi göçmen aile gerekse esnaf göçmen aile kısa zamanda kaynaklarını geliştirmekte, ekonomik gücünü artırmaktadır. Çoklu tarım gelirleri astından vergilendirilmemiştir. Esnafın ödeme durumunda oldukları vergiyi ise göçmen esnaf ödemez. Bir yasaya göre göçmenler 5 yıl vergiden bağısk (muaf) tutulmuşlardır...

d) Bir başka yerel sorun toplumsal ilişkiler alanında doğmaktadır. Bu üst yapı sorunlarından çıkan süreçmelerde blonde, çogu kez öteki sorunlarda olduğu gibi, iş suç işlemeye kadar gitmektedir.

Bunları söylece sıralamak olsadır. Gelenek görenek ayrıntıları. Kadın erkek arkadaşlığı konusundaki anlayış farkı. Giymek, kugam konusundaki görüş, anlayış ve alışkanlık farkları. Bunlar ya da çeşitli nedenlerle

Göçlerin perde arkası

Bulgaristan'dan gelen göçmenlerden bir grup... yedek işçileri!

Aile bütünlüğünü korumak gereğesile göçmen kabul eden iktidar, Ahısanya'ya göçen Türklerin aile bütünlüğünü de düşünüyor mu?

göçmen işçiler olduğu, üzerinde bahsettiğimiz bir özel araştırmaya saptanmıştır...

c) Sendikalılarının bir başka nedeni daha var. Göçmen işçiler yerli emekçilerden farklı ücret almaktadırlar. Şöyleki: Aynı ücreti alımlarına karşın, göçmen işçilerin eline yerli işçilerden daha çok para geçmektedir. Çünkü yasaya saptanan süre vergiden bağıktırlar. Sendikalara üye olunca bu olanlığı yitirecekleri korkusu var bir bülgünde. Bir bülgü farkla ücretin çekiciliğiyle örgütlenme gereği duymuyor.

d) İşverenler, göçmen işçilerden genellikle grev kurucu yedek işçiler olarak ta yararlanmaktadır.

e)

Bir başka gerçek: Bazı yerlerde göçmen işçilerde daha düşük ücret, verilmektedir. Ama sonuca, vergi bağıskılılığı dolayısıyla, yerli emekçilerle elerine geçen para eşit olmaktadır. Bundan da işverenler ucuz ucuçlaştırarak yararlanmış oluyor.

f) Göçmenler çoğunca sosyalist ilâkelerden kabul edilmektedir. Ki özellikle gelenlerin büyük bir çoğunluğu ya yaşlı ya da çocuk. Bu işte duygusal yön de gözönünde alınmamıştır. Yaşlılar tutuculukla sosyalist dizişene karşı. Çocuklar ise sosyalist bilincen yoksun. Gelişin üzerinden bir süre geçip te göçmenler yerebine alıştılar mı, rahat konuşabilir oldular mı; işyerlerinde yerli emekçilerle ahhilik kurulması doğaldır. O zaman ebir komünizm mezalimi, bir sosyalizmi kötüleme ebediyatıdır. Başlıyor ki deme gitsem. Böylece işçilerin sınıf bilincine,

BÜYÜK HAYALLERLE GELEN GÖÇMENLER
— Türkiye'de aradıklarını bulabiliyorlar mı? —

yerli ailelerle göçmen ailelerin köz arşılığı yoluyla kaynıyor. Gelişin üzerinden bir süre geçtikten sonra doğan yurt özlemi, doğduğu yer özlemi dolayısıyla göçmenlerin sık sık geldikleri ülkeyi ya da ili ziyaret etmeleri, anımları.

Ki bu liste yapı sorunlarını, ünlü Macar kadın yazarı Földes József, «Bahk Tutan Kedi Soğuk» adlı, armagan kazanmış, ünlü romannında gerçekten bütünlük bir ustalıkla dile getirmiştir...

IV — EMEKÇİLERİN SORUNLARI:

Anı acı güldürü emek pazarında oynanmaktadır. Ekonomik dar boğazlar, tarım alanındaki olumsuz gelişmeler, nüfus artışı işsizliği hızla çoğaltmaktadır. Bu hız artışı ortadayken ve iş gücümüzün altında biri (ortalama 250 bin kişi), işsizlikten ötürü yurt dışına çığrıma gereği ile bir çeşit gőze zerlənarak, ailelerin bütünlüğüne pahasına bu işe göz yumuhurken, son derece insansız bir gerekevi; ailelerin bütünlüğnesi gereğesini kullanarak yurda göçmen getirmenin arka yüzünden yatan başka gerçekler yok mudur acaba?

Konuya eiddiyetle ve yurt gerçekleri açısından eğilimlerse gerçeklerle karşılaşırız...

1 — Göç yoluyla soydaşlarımızın yurda getirilmesi kapitalist iktidarların birçok yönünden işine gelir. İki göçmenlerin, yurda daha önce gelmiş yakınlarının, oyalarını kazanmak. Lakin, kapitalist sınıfın temsilcisi olan iktidarları ayakta tutan, dahası kendini yaratınan sınıfı ucuz emek sahalarak aldığına karşılık ödemenektir...

Ot yandan yerli halk: sosyalist bilincenmeye karşı koşullandırma için göçmenlerden sürekli yararlanılmaktadır.

Koşular ne olursa olsun, her işte çalışmaya hazır, belirli bir emek gücü iş pazarında hazır beklemektedir. Kendi ağzlarından aktarılır: «Mustafa Hassan: Turgov'ye iadepratça çalışırdım. Türkiye'de iş bulacak mıyım? Ben de kadumum da her işe gireriz...», «Zait Serif Mehmet ile eşi: Ev de yaparız, kömür de çıkarırız. Ne iş olursa olsun çalışırız...», «Dralfa'lı Mustafa Ali Hasan: Çiftçilik de, ariçilik de, hayvancılık de yapabilirim. Kadumum, çocukların, kızınların her işi yaparız. Bu kadar Bulgar bizmet ettik, bilrazda da Türkçe çalışırmı... İşte emek pazarında her işi yapmaya hazır haraç - mezar emek gücü! Kapitalist sınıf bundan yararlanmayıEEK mi? Hem de nasıl!.. İşe almadı göçmenlere öncelik tamammasında eme-

— ANT abonelerine — büyük tasarruf

ANT DERGİSİ, abonelerine bilyik bir tasarruf imkanı sağlamaaktadır. Piyasada 125 Kurus'a alığınız derginizi, abone olduğunuz takdirde 86 Kurus'a okumanız mümkünür. Zira ANT'in yüzde 32 indirimli abone tarifesi şöyledir: Yıllık 44 Lira, 6 aylık 22 Lira, 3 aylık 11 Lira...

ANT'a abone olanlar, ayrıca, ANT YAYINLARI'nın bütün kitaplarını yüzde 20 indirimle satın almak imkânına sahiptirler. Her ikinci indirimden de yararlanılmak için abone bedellü ve kitaplarını indirimli bedellerini posta havalesiyle «ANT DERGİSİ — P.K. 934 — SİRKEÇİ — İSTANBUL» adresine göndermeniz kafidir. Havaile kagidının arkasına abone şifresi ve istediginiz kitapların isimleri ile adresiniz açık olarak yazılmalıdır.

ANT YAYINLARI'nın abonelerimiz için indirimli fiyatları şöyledir: İnce Memed (birinci cilt) 12, İnce Memed (ikinci cilt) 12, Osmanlı Toplum Yapısı 9, Hilafet ve Ummetçilik 10, Geri Biraktırılmış Türkiye 4, Milli Kurtuluş Cephesi 4, Dützenin Yabancılığması 5, Anarsızım 6, Roman Gibi 12, Sıyah İktidar 6, Yaşantım 4, Nazım Hikmet'in Polemikleri 6, Sabahattin Ali Dosyası 6, Gerilla Nedir 4, Savaş Amları 8, Üç Anadolu Efsanesi 8, Ortadirek 12, Ölmezotu 12, Yer Demir Gök Bakır 12, Çizgili Dünya 4, Türkiye'de İterici Akımlar 12, Diale Yankee 8, Mavi Göz 16, Dev 8, Zapata 4 Lira'dır.

siyaset bilincine ermeleri, dolayısıyla işbirlikçi zarı sendikalasında örgütlenmeleri engeller. Bilincenmeye karşı kahn duvarları çekiliyor. Eh bunlar kapitalist sınıf için az çok midir? Bir taşla kaç kuş vuruyor. İşe almadı kuşkusuz öncelik tanır işçiler. Kalıcı ki göçmenler aynı beyin yakama işlemi evlerinde mahalle komşularında da sürdürürler...

İşçilerimiz yurt dışına giderek aileleri bölgelerinden buna gözumak, öte yandan aileler bölgeleri gerekçe ile göçmen getirmek yüzeye de değerendir. «periz, lahana turşusu» tekerlemesidir. İşin gerçeginde inince saptanın gerçekler ve nedenler ieri sırlınlı gerekçeli gelişmektedir. Kısacası, göç anlaşmasının gereğesinin yalnızca uluslararası hukuka saygı, ya da yüksek bir insansal duyu olmadığı bir gerçek oluyor. İleri sorduğumuz «ailelerin bliitülmesini sağlaması gereğinin arkası yıldızında başka nedenlerin bulunduğu tezimiz, göç anlaşmasının bir maddesi de güçlendirilmektedir. Anlaşmaya göre «Bulgaristan'da komünist partisine üye olduğu saptanınlar geri yollanacaktır.» Böyle bir eyleme girmiş kişinin ailesinin bliitülmesi olması bir anlam taşımamaktadır. Oysa ülke içinde komünist eylem suçtur. Kuşkusuz cezasını da çeker, böyle bir suç işlerse...

İşsizlikle, ya da yarı göç, tam göç yoluyla işçilerimizin emek güçlerini yadellere satmağa gitmeleriyle doğrudan doğruları ile ilgili emekçilerle ahhilik kurulması doğaldır. O zaman ebir komünizm mezalimi, bir sosyalizmi kötüleme ebediyatıdır. Başlıyor ki deme gitsem. Böylece işçilerin sınıf bilincine,

Bu gidişle emekçiler kendi işlerinde yaratılan yapay çalışmanın bedelinin sönürlüleceğini, işyerlerinde birbirlerine dilserek, sendika örgütlerinde bir bürokrat tabakayı besleyerek daha uzun süre ödeyecekler demektir. Gerisi kendi kendimizi aldatma olur...

Çalışma gereğesile yurt dışına giden, yarı göç ya da tam göçe zorlanguş şekliyle, işçilerimizin ailelerinin bliitülmesi uluslararası hukuka aykırı değil mi? Anayasada düzeni tüm İlkelereyle işler durumda olmadıkça, Anayasamız eksiksiz taslaam uygulanmadıkça kurtuluş umudu zayıftır...

Almanya'da Sol iktidar Yeni Bir Dönem Açıyor

BATI Almanya yasama seçimlerinin getirdikleri, başta Avrupa olmak üzere bittiğinde dünada bir yandan batı ülkeleri arasındaki kompleks ilişkiler, öbür yandan da Batı dünası ile doğu ülkeleri arasındaki ilişkiler bakımından son derece ilgi çekici gelişmeleri haber vermektedir. Hic kuşku yok, Nixon'un işbaşına gelmesi yada general De Gaulle'in bir kez daha «köyüne yolum»uması dahil, son yılın en önemli politik değişimlerinin başında yer almaktadır bu olay.

Willy Brandt'in Sosyal Demokratları, 40 yıllık bir «iktidarsızlık» sonra, «Alte»nın yirmi yıldır Batı Almanya'nın kaderini elinde tutan geleneksel partisini, Hür Demokratların desteğiyle ve de «son derece az bir çoğunlukla» da olsa, kazağa çekmeyi başarmışlardır.

P.-J. Franceschini «Le Monde»da «Paradoxitların Sanlığı» adlı yazısında, seçim öncesi yapılan bir kamuoyu araştırmasında çok sayıda Alman'ın Hristiyan Demokratların Başbakanı Kiesinger'i «müzeme müdürüne», yada eski ve asıl bir müzik aletine Harp, Brandt ise sokak satıcısına ve Fransızların «Fakirin piyanosu» diye adlandırdıkları «akardeon»a benzettiklerini naklediyor.

Gereken de, simdi çoğu gözlemci, Brandt'ın başarısını, gerçekçi, dinamik, tabulardan ayrılmış, genç ve zinde bir politika'nın savunuculuğunu yapmasına bulmaktadır. Gereken de Brandt ve ekibi, Hristiyan Demokratlar'ın Batı Almanya'nın büyük politik meselelerinden hemen hiçbirine silrekli bir çözüm getiremeyen, gelenekçi, tutucu, zamanın politik gelişmelerine ayak uyduran, kompleksli politikasına karşı, Almanlara «gülün» ve geleceğin koşullarına daha uygun genç ve dinamik bir politika önermişler ve Alman seçimlerinin bu yeni «seses» kulak vermesiyle de başarıya ulagmışlardır.

Buna rağmen başarı Sosyal Demokratlar için kolay olmamıştır. Temps Nouvelles'da Daniel Melnikov'un da altını çizdiği gibi, Alman seçimlerinin çoğunluğunun, «Hristiyan Demokratlar»ın politikasının «kadılık» olduğu kamisuna varmasına ve devletin, C.D.U.'nun tutucu ve gerçekle bağdaşmayan politikaya «normal» bir biçimde gelişmediği kamışında olmasına rağmen, Federal Almanya'nın seçim sisteminin bazı özellikleri, nüfusun teşkil eden toplum katılarının yapısındaki bir takım özellikler ve hele resmi propagandanın baskılılığı nedeniyle SPD'yi daha geniş dozlarda destekleyememiştir.

Gereken de yine Melnikov'un işaret ettiği gibi, SPD'nin başarı marjını sınırlayan diğer etken de, nüfusun, demokratik düşünceye en yatkın ve aktif kesimini teşkil eden gençliğin seçime katılma yaşıının 21 olması nedeniyle, oyulamadan uzak kahsi savaş sonrasından getirdiği demografik dengesizliğin sonucu kadın seçim sayısındaki 3,6 milyon fazlağın varlığıdır. Hristiyan Demokratlar'ın propagandası ise, en çok olgunluk çağındaki kadın seçimler arasında etkili olmuştur.

Bununla birlikte, C.D.U.'nın bu çabaları «hezimet» önlemeyle yetişmiş, seçimlerin coğuluğu yirmi yıllık «çıkılmaz» politikasının artık değişmesi yönünde oylarını kullanmışlardır. Öte yanda, hezimetin hizasına göre, sosyal ve politik faktörler, tabiatıyla en önemli rolü oynamışlardır. Ekonomik alanda, seçim öncesi özellikle maden ve çelik kesiminde işçilerin artırılması yönünde patlak veren «kontrolsüz grevler» ve işçilerin bu grevler sonunda elde ettikleri başarılar, seçimleri geniş ölçüde etkilemiştir.

Sindikalaların tekeli büyük sermaye karşısında işçilerin behindeki bazı kazancı ve hakları, C.D.U.'nın yıllardır sürdürdüğü Yeni Nazi'lere (NPD) sadıktı.

karşı emekçilerin segim boyanca verdikleri etkin mücadelenin yaratıldığı dayanımayı da, SPD'nin başarısını hazırlayan etkenler arasında saymak gereklidir.

CDU - SPD büyük koalisyonu sırasında Alman ekonomisinde görülen uyanma, 1966-67 krizinin atlatalması, 1968-69 yıllarında sanayi üretiminde görülen artış da, koalisyonun ekonomi Bakanı Karl Schiller'in, dolayısıyla, Sosyal Demokratların eseri sayılmalıdır.

Walter Scheel'in «S.P.D.'nın

Essen Kongresinde iktidara geldiklerinde emekçilerde daha büyük haklar sağlayacağı» ilan etmesi de, Sosyal Demokratlar'ın başarısını sağlayan unsurlar arasındadır. SPD'nin seçimler arifesinde Alman markının değerinin artırıp artırmaması konusundaki tutumu da, hatırlanacaktır gibi, gerek içte ve gerek dışta seçimler bakımdan önemlidir. Schiller'in, Alman markının revalüasyonunu savunması, Sosyal Demokratlar'a içte ve dışta hatırı sayılır prestij sağlamıştır. Melnikov «Seçim sonrasında Federal Alman Cumhuriyeti başlıklı yazısında Schiller'in tezini söylez ediyor:

«Alman tekeli sermayesi, büyük çoğunluğuyla Mark'ın revalüasyonuna karşı çıkmaktadır. Mark'ın suni olarak sapıtan eski değeri, tekellere dış pazarlarda geniş olanaklar vermekte ve onlara dünya pazarlarında rakiplerine kıyasla daha avantajlı durum sağlamaktadır. Bir çok kez Amerikan, İngiliz ve Fransız tekelleri, Mark'ın partisini yükseltmesini istediler.

“Bati Almanya'da Sosyal Demokratların, küçük bir çoğunlukla ve koalisyonla da olsa, iktidarı ele alması, Nixon'un başkan seçilmesinden yada de Gaulle'ün köyüne dönmesinden daha önemli bir olaydır. Böylece, Almanya, ekonomik üstünlüğü yanında politik üstünlüğünü de kabul etmemek imkanına kavuşmuştur. Willy Brandt'ın gerçekçi ve Doğu'ya açılmayı öngören politikası, Avrupa'nın geleceği üzerinde önemli roller oynayacaktır. Mark'ın revaille edilmesi, Brandt'ın cesareti politikasının ilk adımıdır.”

Almanya'da Sol iktidar Yeni Bir Dönem Açıyor

Hüseyin BAŞ

mışlardır. Ama bu istekler, Batı Alman tekeli sermayesinin Alman Sanayi Federal Birliği Başkanı Fritz Berg, büyük para babası bankacılardan Heymann Abs gibi temsilcilerinin direnciyle karşılaştı. Bu nüfusla birlikte, kısa süreli bu politikamı olumsuz yanları da yok değildir. İlk elde, Mark'ın eski değerinde tutulması, Batı Almanya'na müttefikleriyle anlaşımı bozuyor, kapitalist dünyayı para piyasasında olumsuz bir havanın yaratılmasına yol açıyordu. İkinci, bu durum, Batı Almanya'da bir iş mesele olarak fiyat artışlarını kötüleyeceğine niteliktedir. Bu iki temel nedenle, Sosyal Demokratlar, Kiesinger'in aksi tezi savunmasına rağmen, ileri görüşlü sanayi erbabının da desteğiyle Mark'ın değerinin yükseltilmesi tezinden yana çıktılar.

Willy Brandt'ın kabinesi, iktidara geçer geçmez, ilk ve öncü iş olarak ve sözlerini de tutarak, Mark'ın değerini serbest piyasanın da üstüne çıkarıp yüzde 9,29 yükseltti. Schiller'in deyisiyle bu oran «gözde kapalı bir ücretten çok meselelerde gerçekçi olarak cesaretle eğilmenin sonucudur.» Brandt kabinesinin bu davranışını, Amerika, İngiltere ve Fransa'da son derece olumlu karşılamıştır. Fransız Ekonomi Bakanı, yeni Alman kabinesinin bu kararını, Fransız endüstri için ferahlatacak niteliktedir. Dolar, hepsi Sterlin' için de durum bundan farklı değildir. Bunu birlikte, Sosyal Demokratlar'ın bu cesur kararı, sadece batılı büyük dostlarını yada dünya kapitalist çevrelerini memnun etmek için aldıklarını da sanmamak gereklidir.

Paul Fabra, Le Monde'da yazdığı bir yazda, Mark'ın değerlendirmesine ilişkin düşüncelerini yazdıktan sonra, «Almanya bundan böyle daha az müreffeh, ama daha fazla zengin olacak» demektedir.

Bu parados: yargının, yakından bakıldığından, ayakları

WALTER SCHEEL
— Sol ile koalisyon —

tamamen yere basmaktadır. Gerçekten de, Fabra'nın tieri sürüdügünde, «Revalüasyon, fiyat artışlarını frenlemeye yararla, Almanlara dışarıdan gelen türünü yada aksiyonları daha ucuz maletmesini sağlayacaktır. Alman turisti sunur duşuna daha rahat çıkabilecek, seyahatlerinde aynı para ile daha iyi konfor elde edecektir. Dolayısıyla, eskiye kıyasla daha zenginleşecektir. Buna karşılık endüstri disardan daha az şampiyonluk ve belki bir silre eski dinamizmini kaybedecektir. Dolayısıyla da Almanlar daha az müreffeh olacaklardır.

Bununla birlikte Alman endüstrisinin verimlilik oranını kısa sürede yeniden artırarak sanayi tırnaklarında baş gösterecek fiyat artışı asgarie indirerek dış pazarlarda eski dinamizmi yeniden elde etmesi de líhtimal dahilindedir.

Yukarıda belirttiğimiz gibi, Batı Almanya'da Sosyal

YENİ BAŞBAKAN WILLY BRANDT

— Alman politikasında cesareti admalar —

Demokratlar'ın iktidara gelmesi olayı, halihazırda ve yakın gelecekteki açılımları bakımından, Avrupa ve dünya politikasında yepeni bir çığrı haber vermektedir. Yeni yönetimin özellikle de politikadaki eğilimleri son derece ilgi çekicidir. Willy Brandt ve ekibinin Doğu politikası konusunda takındığı olumlu tutum, şimdiden Doğu-Batı ilişkilerini olumlu ve umutlu bir yola sokmuştur. Bu eğilimi olumlu saymadan edemeyiz. Ama Brandt ve ekibinin gerçek bir politikadan yana olmaları, Doğu Meselesi konusunda ilk kez anlaşmalara gitmeni yolu seçmek istemeleri, Doğu-Batı arasındaki temel anlaşmazlıklar ortadan kaldırılmamaya yetecek midir? Sosyal Demokratlar, pamuk işliği niteğindeki çoğunluk marjlarıyla kendilerinde bu güçlü bulabillerler midir? Ulkeye köklü bir biçimde yerlesen intikamcılar, sah eski Naziler, nükleer silahlanma şampiyonları, Doğu Avruları özlemcileri dünden bugüne güçlerini yitirmişler midir? Birleşik Amerika, Brandt'ın ekonomik gücü ölçüsünde potansiyeli çok daha stratejik önemler

Bu soruların sağıkhı bir hı-
gimde cevaplanabilmesi için şüp-
hesiz henüz vakit çok erkendir. Brandt'in Sosyal Demokrat İkti-
darı daha emekleme çağında-
rır. Bununla birlikte yukarıdaki
soruların büyük bir bölümü, ce-
vaplarını da, belli ölçülerde,
kendi içinde taşımaktadır. İlk
elde SPD koalisyonunun Bun-
destag'taki çoğunluk marjının
gelişti bir iktidar için yeterli o-
lup olmadığı sorusu zihinlere
takılmaktadır. Üstelik bu marj-
da Hür Demokratların da yerel-
diği düşünülsse yukarıdaki
yargiya hak vermeme elde de-
ğildir. Klesinger'in iktidarla
kendisini adeta özdes sanan par-
tisinin, Brandt'la Hür Demok-
ratlar'ın lideri SCHEEL'in koali-
syon hazırlıklarına girişiklikle-
rinde, iş boznaç için aklı al-
maz yollarla baş vurdukları, si-
nir tanımayan iktidar hırsıyla
Hür Demokrat milletvekillerine
bol paralı idare meclisi üyelik-
leri tekilfieri yağdırarak bu ko-
nudaki çüretlerini «rüşvet»
kadar vardirdikleri söyleştileri.
Ki bunlar batı basınında ge-
niş ölçüde yeralılmıştır. gözönlüne
ahırısa CDU'nun Brandt'in fle-
ri atılımlarını bütün gidiçyle ve
şüphesiz her yola başvurarak
kösteklemeye çalışacağı gün gi-
bi ortadadır. Nitelik Klesin-
ger'in partisi mensupları ilk
kez CDU - SPD büyük koalis-

**Bireysel terör hareketleriyle
“Halk Savaşı,, arasındaki farklar**

Oriadoğu'da Filistin kurtuluş hareketinde son zamanlarda savaş alanlarında yapılan sabotaj hareketleri de dikkat çekenmektedir.

El Anvar Gazetesi muhabiri, bu tür sabotaj hareketleri hakkında Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi liderlerinden Nayîf Havatmâh ile bir röportaj yapmıştır. Röportaj, *El Hürriya Dergisi* tarafından da ictibâs edilmiştir.

El Hürriyə'dan çevirttiğimiz bu röportaj aynen söyledir.

• Savas alanı dışında yapılan sabotaj hareketleriyle Filistin Kurtuluş Hareketi arasındaki ilişkiler nedir?

— Bireysel terör ile silahlı halk kitlelerinin devrimci eylemi arasındaki ayırmayı ortaya koymak lazımdır. Bireysel terör hareketleri, Filistin kurtuluş hareketini birer Dünya kamuoyunda zedeyecek eylemlere döndürür.

Filistin Kurtuluş Hareketi, son günlerde iki türlü eylem sürdürmektedir:

Birincisi, kurtuluş hareketinin köklesmesine ve derinleşmesine dayanıyor ve bu hareketi silahlı geniş kitle hareketi haline getirmeye çalışıyordu. Bu tür eylem, Filistin'in silahlı halk kurtuluş hareketini yen bir aşamaya vardırılmıştır. Ornek olarak Kırımlı Kugak ve Ho Si Minh Operasyon eylemlerini gösterebiliriz. (*)

İkinci türde ise, kireyssel hareketle yer almaktaydı. Bu tür eylemler genellikle propagandaya sebep oluyordu. Şimdi ikidisi gözden geçirilim:

Bu hareketlerin ideolojik kökenleri farklıdır, yani gelişmeleri vardır. Kitlesel hareketler, halka manzıık demektir. Ve çok geniş bir halk küttesinin savaşa katılması zaruretini gösterir. Halkları geniş bir eyleme iter. Bu da gösteriyor ki, direnenin hareketi halktan geniş bir fedakarlık ister. Kitlesel, vatandaşların kurtuluşu Igia her az canlarını vermeye hazır olmuşdur.

Bireysel terör hareketleri, büyük propaganda sağımlarına rağmen, kitle hareketlerinin yerini alamaz. Hatta mukaseye bile edilemez. Bireysel terör hareketi Filistin Kurtuluş Hareketini büyük zarar ugurur. Çünkü, bu hareket, halkı kişisel kahramanlığına bağlamaktadır. Ashna'da halkın kitle kahramanlığının bağlanması gereklidir. Bireysel terör, halkı seyirci haline getiriyor ve onu filili bir katılımdan uzaklaştırıyor. Böylece bireysel bir kahramanlık ortamı yaratıyor. Ashna'da biz kahramanlığını yerleştirmek istiyoruz. Kitle hareketi, dünyadaki ve yurdumuzda ki heri güçlerin dikkatini çekmektedir. Bireysel terör hareketi ise, kurtuluş hareketimizi, herici dünya kamuoyunda zedelemektedir. Ho Si Minh ve Kırmızı Kuşak geniş askeri operasyonları, Filistin kurtuluş hareketinde yeni bir aşamadır. Yani küçük operasyonlardan büyük operasyonlara geçiş, daha doğrusu bireysel hareketlere seyirci kalması yerine, bilfıl katılımı zaruridır. Bu geniş katılımda, Filistin Kurtuluş Hareketi, bir kitle direnme hareketine dönüştür. Burada görüyoruz kurtuluş savaşını, halkın savaşıdır. Kişi kahramanlığından çok uzaktadır. Maddi, manevi fedakârlıklar isten. Ve bu halkın konusunda çok fazla sorumluluk var.

kiler kurmak, Avrupa'da yarım
şama gibi bölgeleridir. Yer
görsölye Doğu Almanya ile İkinci
güçlü güçlere, Sovyetler Birliği
ile Berlin konusunda bir ma-
saya oturmaya hazır olduğunu
bildirmiştir. Polonya ile de Oder
Neiss sınırı ile ilgili görüşmeyi
girişeceğini haber vermiştir.
Bütün bu temel meselelerin bu
günden yarına çözüm yolunu bulma-
ası elbetteki beklenmemelidir.
Taraflar arasında bütün bu gü-
lismeyle rağmen temel ayrıntı-
lar mevcuttur. Ayrıntılarda
anlayışlıkların sayıları is-
hayılı kabarıktır. Ne var ki, çö-
züme doğru adım da atılmıştır.
Herhalde bundan sonraki geliş-
meler son derece getin olaca-
ktır. Soğuk savaşın kaynağı sa-
yılan bu bölgede, barışın yolu
ne derece iyi niyetli davranışları
sa davramılsın, gönülükler, tuzak-

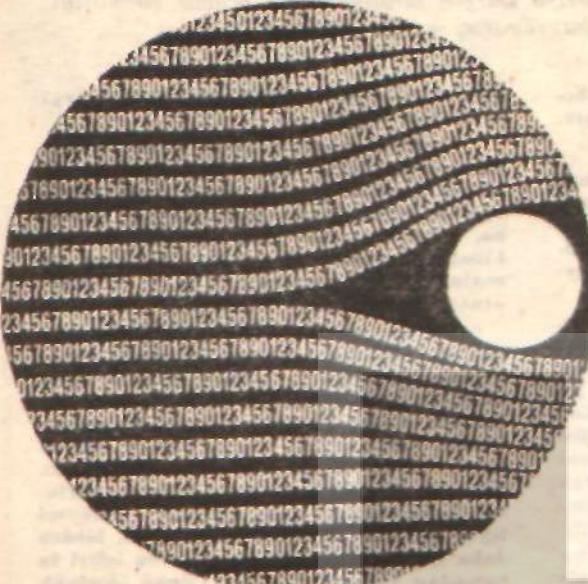
laria doludur. **Bütün** mesele, y
karida da belirttiğimiz gibi, h
gelişmeyi değerlendirerek seba
la, çözüme, yumaşamaya do
yurtmektedir. Bununla birlikte
Batı Almanya'nın muazzam
jahannama makinasını, yirmi y
dir körkülenen intikamçı pota
siyelini, nükleer silahlara kav
duyduğu onulmaz ağızını g
önünde afarak da Orta Avrupa
da barış ve yumuşama kon
sunda fazla da hayale kapılılmak
gerekir. Ayrıca Birleşik A
merika'nın, Batı Almanya'nın
savas endüstrisini kontrol eden
tekelci büyük sermayenin, A
man militarizmini ayakta tutan
eski Nazi kumanda heyetinin
barış konusunda takınacakla
olumsuz tavrin varlığını ve g
eçnili de gözünden uzak tut
mamak zorunludur. Batı A
lmanya bugün gerçi resmen

leer silaha sahip değildir. Ama her gün artan nükleer santrallerin imkanlarıyla Batı Almanya sadeinden yilda 75 ile 90 atom bombası tımal edecek durumdadır. Bu kapasite 1970'de 260 ile 310; 1975'de de 900 ile 1100'e yükselecektir. Öte yanda Batı Alman Ordusu Birleşik Amerika ve İngiltere ile birlikte kimya ve bakteriolojik savagın hummalı hazırlıkları içindedir. Kisaca Alman savas makinasının olduğu gibi bugün de tam randimana işlemektedir. Ve bu haliyle de barış ve barış yolunda atılacak adımları en ciddi

biçimli tehdit etmektedir. Brandt'ın da, Avrupa'daki yumuşamanın da, barışın da kaderi işte hep bu çetin yoldan gegmekteydi. Avrupa'da «detente»'nın yolu açılmıştır gerçi. Ama barış henüz yarın için değil.

ant yayınları sunar

Geri Bıraktırılmış Türkiye

Dr. Sedat ÖZKOL

Genç bilimadamımız Dr. SEDAT ÖZKOL, bu belgesel eserinde, «az gelişmiş» yada «geri kalmış» ülkeler değil, «geri bıraktırılmış» ülkeler mevcut olduğu tezinden hareket ederek, emperyalizmin geri bıraktırılmış ülkeler üzerinde kurduğu sömürge mekanizmasını hiçbir yerde yayılmamışın en son dünya istatistikleriyle ve bilmensel sosyalizmin ısgında ortaya koymaktadır. Kitapta, geri bıraktırılmış bir ülke olarak Türkiye'nin ekonomik ve sosyal yapısını da, yine en son istatistik ve planlama çalışmalarından yararlanılarak incelemeekte, 1960'tan sonra uygulanan burjuva planlamasının iflası testit edilmektedir. Kitabın en ilgi çekici yanlarından biri de Türkiye'nin ekonomik durumunun, yine istatistiklere dayanarak komşu ülkelerle karşılaştırılmasıdır. Dr. Özkar, Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısını ve emperyalizmin tuzaklarını belgeledikten sonra marksist açıdan Türkiye'nin kurtuluş yolunun ve devrimci stratejinin ne olması gerektiğini de açıklamaktadır. Lüks krome renkli offset kapak içinde 132 sayfa, 5 Lira'dır.

Ant'in Öteki Kitapları

- HİLAFET VE ÜMMETÇİLİK SORUNU, Mehmet Emin Bozarslan, 12,5 Lira
- OSMANLI TOPLUM YAPISI, Dr. Muzaffer Sencer, 10 Lira
- ZAPATA, Robert P. Millon, 5 Lira
- MAVİ GÖZLÜ DEV (Nazım Hikmet ve sanat), Zekeriya Sertel, 16 Lira
- DINLE YANKEE, Wright Mills, 10 Lira
- TÜRKİYE'DE İLERLİCİ AKİMLAR Yıldız Sertel, 15 Lira
- ÇİZGİLİ DÜNYA Ferruh Doğan, 6 Lira
- INCE MEMED 1 (9. Baskı) Yaşar Kemal 15 Lira
- İNCE MEMED II (2. Baskı) 15 Lira
- MILLİ KURTULUŞ CEPHESİ Douglas Bravo, 5 Lira
- DÜZENİN YABANCILAŞMASI İdris Küçükömer, 1,5 Lira
- ANARŞİZM Duclos - Cohn Bendit, 7,5 Lira
- ROMAN GİBİ Sabiha Sertel, 15 Lira
- SIYAH İKTİDAR Stokely Carmichael 7,5 Lira
- YAŞANTIM Yevtuçenko, 5 Lira
- NAZIM HİKMETİN POLEMİKLERİ Kemal Süker, 7,5 Lira
- SABAHAATTİN ALİ DOSYASI Kemal Süker, 7,5 Lira
- GERILLA NEDİR Alberto Bayo, 5 Lira
- SAVAŞ ANILARI (2. Baskı) Che Guevara, 10 Lira
- UÇ ANADOLU EFSANESİ Yaşar Kemal, 10 Lira
- ORTADİREK Yaşar Kemal, 15 Lira
- YER DEMİR GÖK BAKIR (2. Baskı), Yaşar Kemal, 15 Lira
- ÖLMEZ OTU (İkinci Baskı) Yaşar Kemal, 15 Lira
- MARKSİZMIN TEMEL KİTABI (Toplatıldı) Emile Burns, 5 Lira
- GERILLA GÜNLÜĞÜ (Toplatıldı) Che Guevara 10 Lira
- Genel Dağıtım: ANT YAYINLARI P. K. 701 - İstanbul
İstanbul Dağıtım: GE-DA
Ankara Dağıtım: Ayda Kitabevi
Ege Dağıtım: DATİC

Öğretmen kıymının somut örneği

Behzat Ay, nasıl baskiya uğradığını anlatıyor

BEN, bu yazmadı hikayenin bir kişi olduğum için, ister istemez kendinden sözetsiz olacağım. Bundan ötürü okurlardan beni başıma alırmam dilerim. Amacım kendimle diyalog kurarak yapılan baskuları anlatmak. Devrimci öğretmenlere karşı sürdürülən yönetmelik gibi haksızlıklar ortaya koymak.

Bir kişiye veya zümreye yapılan haksızlıklar bütün topluma yapılmış sayılır. İnsan olan bunu böyle düşünür.

— Ya benim hikayem nasıl başlar?

— Ulaşım koşulları en git ilerimizden biri olan Siirt'te ikinci yıl İlköğretim müfettişliği yaptım. Katılım yolculuk yaparak, daglardan, sellerdən aşor, kurt sürülerine rastlıyordum. Köyden köye giderken iki kez ölüm tehlikesi atlattım. Görevimi yaparken gördüğüm köylerin konut, ulaşım, eğitim, sosyal, ekonomik görünürlüğün yansıtıcı yazılar yazıp, dergi ve gazetelerde halkumuzun yaşamalarını yansittım. O günlerde bir de roman yazıldım.

— Peki, sonra ne olmuştu?

— Bir gün İkti bakanlık müfettiş geldi. İpe sapa gelmez sorular sordular. Soruşturma süresince benim de görevim gereği çok iyi bildiğim sorusunu kuralları çiğnediler. Uysalı gösterip soruları cevaplardırdım.

— Ne geçti bu uysalığuna karşılık elim?

— Hic. Yedi ay sonra Bakanlık hakkında düzenlenen dosyayı içinde satırları çizilmiş romanım ve yazımla birlikte Siirt İl İdare kuruluna gönderdim.

Devrimci olduğu için oradan oraya sürülen öğretmen ve yazar Behzat

Ay, bugün hastanede tedavi altındadır.

— Isnat edilen suç?

— Solculuk. İl İdare Kurulu emeni muhakeme karar verdi. Kararı da Damıştaya gönderdi. Damıştay ikinci dairesine de karar oy birliği ile onandı. Yani suçlu görülmemişti.

— Rahata ermedim tabii?

— Damıştayın onay tarihinden tam onbeş gün sonra Milli Eğitim Bakanlığı Müdürler Komisyonu, yaptığı toplantıda müfettişlik görevimi kaldırırdı ve Erzincan Valliliği emrine İlkokul öğretmeni olarak atadı. Suçsuzluğum onaylandığı halde cezalandırılışımın nedenini öğrenmek için Siirt'ten kalkıp Ankara'ya geldim. Bakan dosyan İlköğretim Genel Müdüri'nde, ondan öğrencisi dedi. Genel Müdür Bedri Alagon'a başvururdum. Dosyamı inceledi. Ve «gerçekten cezan ağır ol-

mus, dosyamın tekrar incelemesini istiyorum, diye dileğeversi dedi. Dileğeyi verdim. Üzerine «çok önemlidir, acelidir» diye yazıp imzaladı. Sonra bana dönüp «yazın İstanbul'a Lziyi giidiyor, bir ay sonra gel, tekrar eski görevini lade edeceğiz» dedi. Anlayışlı insanlar var diy'e ayrıldım.

— Tabii gene bir aksilik çıktı.

— Evet. Bir ay sonra Siirt'ten yeniden Ankara'ya geldim. Bu kez Genel Müdür, «işini yapmayağımı» dedi.

— Ondan sonra başlar bizim Erzincan işi.

— Geldim Erzincan'a. Bir kkiye vermişlerdi. Okulun öğretmen evi yoktu.

— Bölgede öğretmen evi olmayan tek köyüdu.

— Köyde de kira ile tutabileceğim bir ev bulamadım. Nerede oturacaktı? Durumu belirterek dileğeleri verdik. Merkeze atanmamı istedim. Benin üzerine köye bir teknik eleman gönderdiler. Yirmi yedi yıl önce tek sıra kerpice yapılmış öğretmen evini incelediler.

— Sonuç bu harap yapı işe de sağlam raporu oldu.

— Sonradan öğrendim ki, teknik elemanla baskı yapılmıştı. Oysa yedi yıl önce o yapıda öğretim yapmak sakıncalı görülderek yeni okulu yapmışmış! Yani yedi yıl önce çocukların ve öğretmenlerin girmesi yasak olan yapıyı yedi yılın karımı yağımurunu yedikten sonra solcu öğretmenin başına yıkılsın, diye vermişler bu raporu.

— Sinirsel rahatsızlıklar da bu ara başlıdı sanırsam?

— Evet, bir sinir doktoru muayene etti. Hastanede yatırmak istediler. Yer yok. İlaç ve rapor verdi. Siirt'te bulunan ailemi getirmemi söyledi. Ben de eş durumundan Erzincan Valliliği emrine verilen karımı almak için gittim. Fakat Erzincan'da istihdam yeri belli olmadığı ve kendisine bildirilmediği için bir türkili Erzincan'a hare-

Yaşar Kemal

YER DEMİR
GÖK BAKIR

3. baskı çıktı

GENEL DAĞITIM: Ant Yayınları — P.K. 701 — Sirkeci — İstanbul ● ANKARA DAĞITIMI: Ayda Kitabevi ● İSTANBUL DAĞITIMI: GEDA ● EGE DAĞITIMI: DATİC

Türk Dil Kurumu ödülünü alan Necati Cumalı konuşuyor

• Bu yıl Türk Dil Kurumu'nun «şair» dalındaki ödülü Necati Cumalı'ya verilmiştir. Hikaye dalında ödülü kazanan Orhan Kemal'den sonra, arkadaşımız Osman Saffet Arolat'ın Necati Cumalı ile yaptığı röportaj sunuyoruz.

Osman S. AROLAT

Sair, hikayeci ve oyuncu yazarı
Necati Cumalı

• Sizinle son allığınız ödülü Suerine konusmak istiyorum.

— Kazlıçeşme'dan bu yana, 1943'ten beri birçok kitabım çıktı. Çoğuyla da armaganlara katıldım. Ama ben, 31 yıldır yazıyorum ve hiçbir zaman armagan almak için yazmadım. Yazdığım için açılan armaganlara katıldım.

• Genç sanatçılardan, özellikle hikayecilerin son armaganlar konusundaki tutumlarını nasıl karşıladınız?

— Genç sanatçı, yarışmaya katılırken, dülükçesi ehem katılmam ve daha önceki kuşağın ağrım armaganları alırmı olmalıdır. Genç sanatçı, ölmenden bazı kişileri mezarına koymaya çağrılmamalıdır. Sanatçıya yaraşan gururu taşımamalıdır. Bu, yapılan işe saygı getirir. Ben şire başladığım dergilerde belki 500 imza vardı. Kimileri vall, kimileri tüccar, kimileri memur, kimileri milletvekili oldu. Biz, o günden 5-6 kişi kaldı. Dileğim, genç sanatçılardan bizden daha çok sayıda kişiyle daha uzun bir dönem sanatçılığı sürdürmeleridir. Kogullar buna elverişlidir. Gençlerin bizim kuşaktan ayakta kalanlara, şire, sanata bağlılıklarından dolayı bile olsa saygı duymaları gereklidir. Bir Hüseyin Rahmi'ye, bir Orhan Kemal'e saygı duymayanı gerekli gibi. Orhan Kemal İstanbul'a bir kasabadan yazar olarak göç etmeye başardı. Uğraşı, saygı duylacak bir uğragır. Sırf bu tutum bile armaganlara layıktır.

• Genç sairler ve şirlerinin işlevi üzerine ne düşünüyorsunuz?

— Genç kuşakta çok istidathı şirler var. Hemen akıma gelenleriyle Ataoğlu, İsmet Özel, Egemen Berköz, Ah Yüce, Cavit Zarifoğlu bunlardan. Bu genç şirler sıralarken, hemen akıma gelmeyen fakat çok beğendigim başka şirlerin de olduğunu söylemeliyim. Şiire seslerini getirmeye başlamışlardır. Ashinda, yapılması gereken de budur. Buna Yunus'tan bu yana kalan şiirlerimiz sesini inceleyerek yeni katılar da yapılmalıdır.

• Sizin kendi sesiniz nasıl gelişti?

— Ben, 1938'de babaevinde koptum. Fahâhlığın arttığı, güleşen hayat koşulları içinde buldum kendimi. 18 yaşındaydım. Atatürk ölmüşti. Devrimler yüzüştü kalmıştı. Tutucu çevreler gittikçe etken olmaya başlamıştı. Bu ortamda biz kendimizi yalnız bulduk. İstenmeyen şirler, yazarlar olarak direndik. Tek tek kendi gecemimizi sağlayacak sağlam işler yapmamız engelleniyordu. Sık sık iş degistiriyorduk. Ev kurmamızı, evlenmemizi bile geçiktirdiler. Ben, bu yüzden kuşagımı «küsmeti kapanan genelik» olarak isimlendirdim. Bir şirinde de bunu işledim. Benim şirimin hikayesi, temaları, duyguları, düşüncelerim, böyle bir ortam içinde yaşayan bir insanın duyacağı düşüncelerdir. Şirinde, yaşadığım gerçekler yansımaya çalıştım. Öyle sanıyorum ki, kendiliğinden, toplumsal gerçeklerin açıklanması oldu. Ben bu toplumun

parçasıyım. Yaşamımla ıgınçiydim. Bugün, geçmiş, geleceğiyle ilgiliydim. Elbette bir dünya görüpşim vardı. Yaşadığım olayların açıklamasını bu görüşümle yaptım.

• Bu çerçevede içerisinde aşk şirleriniz nasıl bir yere oturtulabilir?

— Ben, aşk şirlerimde dahi, toplum içinde ekonomik bir garanti sağlayamayan bir gencin aşkı güven altına alamayacağımı aktardım.

• Peki, genç sanatçılarda ilişkiler nasıl yürütülmelidir? Varsa, kırgınlıklar nasıl yok edilmelidir?

— Ashında ben, hiçbir gence kızgınlık değilim. Ve iyi ünler beni devamlı sevindiriyor. Çoklundur. Düşmanlıkla edebiyat olmasın. Bir şair, bir hikayeci, kişacısı bir edebiyatçı, önce içine şir, romanı, hikayeyi severek baslar. Yani kendinden önceki edebiyatçılara hayranlık, sevgiyle işe baslar. Fakat hayat yapıcıdır. Ve durmadan yenilenir. Genç şairin önde kendinden önce gelen sanatçılardan söylemediği bir yığın malzemeye, hayat tarafından yiğir. Kişi, hayatı doğurgandır. Ote yandan hayat zamanla bilgimleri de eskitir. Yani zaman özde yeni bir yere vardığı gibi, biçimde de değişim getirir. Bir türmce ilk etkisini zamanla yitirir. Genç şair, genç edebiyat adamı kişiliğini bulduğu dönemde, sevgili şairle kendi ayrılığını görür ve yazmaya başlar. Bütün iyi edebiyatçılardan temelinde kendilerinden evvel gelmiş sanatçılara hayranlık, sevgi yatar.

ket edemiyorduk. Siirt'den tel çırkıydurdum. Kış başladı... Yollar kapamıyor, istihdam yerinin bildirilmesi... Tel dileğe değil, feryat...

— Tam bu döneme gelir huzursuzluklar, üzüntüler ve rahatsızlıklar...

— Neye! Neden sonra karmızı da görev yerini bildirdiler. Ve hemen bir kanyon tutup Siirt'ten hareket etti. Yağmur, kar, fırtına... O çocukların ağlamaları, sızlamaları. Siirt, Bitlis, Muş, Varto, Hınıs, Pasinler, Erzurum ve Erzincan derken üç günde katedilen çileli yoleculuk... Yollar kar kaptı. Buzlu. Hava fırtınalı. Kanyon kara batıyor, buzda kayıyor. Yoldan çıkyor...

— Erzincan'da da beylerin tath bir sürprizi olmuştu bana.

— Karının yerine başka öğretmen tayin edildi. Mecburen merkezde görevlendirildi. Yeni bir dilekçe verdim. İşleme konulmadı. Ben, eski bir müfettiş olarak atanma, nakil, yer değiştirmeye, yönetimeli gereğince eş durumundan nakil isteğinin zamanla bile sınırlı olmadığını çok iyi bilirim. Kari - koca öğretmenlerin ayrı yerlerde görevlendirilmesi için bu kadar öne verilmiş. Hattâ Bakanlığın Valilikleri bu konuda «önerme» başlığı altında gönderdiği genelge de var. Ama kim dinler? Merkeze açık öğretmenliklerde var bir sürü...

O zamannın Erzincan Valisi Mustafa Yörükoglu'nu makamında ziyaret ederek durumu anlatığında: «Sen cezahsan! Yönetmelik benim iki dudakım arasında! Ağzında kus tutsun senin tayinini yapmam. Köy muhtarına da emir verdim seni adın takip edeceğim» dedi.

Küaklarımı inanmak istemiştim. Ne de olsa Devleti o dara temsil ediyordu. Meğer ne kadar aldatmışmısın bu temsilcileri.

— Bu garip bürokratların karşısında kurtaramamıştım kendimi.

— Durumu o zamanın Millî Eğitim Müdürü Sedat Özcan'a götürüldüm. «Sabret, vall yakında gidiceks» dedi. Sabrettik. Vall, başarısından olsa gerek Sivas'a naaklıdı. Millî Eğitim Müdürüne tekrar gittim. Yönetmelik gerekince merkezde görevlendirilmeli istedim. Bir süre oyaladı. Bilmem kaçınıcık kez gittiğimde, «Yahu sen hiç bir şey sezmiyor musun? İlköğretim Genel Müdürlüğün senin hakkunda emri var, mutlaka köyde, hem de o köyde, kalacaksun» dedi. Bir türlü yönetmelik uygulanmıyordu. Ve ben çoluk çوغundan ayrı olarak kişi gördüm. Dersanede, sıra fistında yattiyordum. Yaza doğru hıflı kapıları zorladın, Bakana, Genel Müdüre telgraf çekerek yönetmeligin uygulanmasını istedim.

— Tabii hikaye bitmedi. Bitmeyecek de sanırım.

— İki yıl Erzincan'da kaldım. İki yıl yolumu nasıl bitirdiğimi ben bilirim. Komple, şantaj, dedikodu... Vay gidi insanlık vay... Adını bilmedigim, kendini görmedigim, işine, yaşıyışına karışmadığım insanların ev görüpçilerinde bile burnumun önündeki kilları söz konusu etmeleri, dergilerden yazılarını makaslayıp gereklili yerlere ulaşmaları... Oruç tutmamamız...

— Neyse...

— Karım iki yıl bitirdi. Yönetmelige uyarak ludem ve ba-

garдан İstanbul merkezi için saraya girdi. Ben de İstanbul Valiliği emrinin istedim. Hakkında soruşturma olduğu bahanesiyle tayinim yapılmadı.

— Ama hakkında soruşturma yürütülen başka öğretmenlerin tayini yapıldı. Bu mu esit işlem?

— Tekrar dilekçe verdim. İstanbul'da kadro kapandı diye yanıtlandı.

— Değil halbuki,

— İpe un seriliyordu. Karının tayınlı yapıldı. Bu kez kar-koca durumundan yönetmelik gerekince nakilim istedim. Ve bir süre sonra Bakanlık Tayin Subesine ugradım. Evraklarına bakıldı, tamamdu. Yarın onaydan çıkar dendi. Fakat ben oradan ayrılnca bir memure gube müdürüne, «bir yanlışlık yaptı, B.'nın ayrı durumu vardır» diyor. Ayri durumun ne olduğunu soran gube müdürüne kulaklısına eğiliyor memure ve gizlice bir şey söylüyor. Bunu duyanca tekrar gube müdürüne ugradım. «Sana yanlış bilgi verdik. Genel Müdür senin tayin edilmeni istemiyor» dedi. Memureleri çagrıldı, dosyamı getirtti, bir süre gizli konularla, genel müdürü gittiler ve yarım saat sonra çıktılar. Gube müdürü geniş bir nefes aldıktan sonra, ebizim sube ile ilişkisini kahmada, dedi.

— Adam beni bölgesi dışına çıkarıp rabatlamıştı.

— Genel Müdüre telefonla durumumu sordum. «Senin tayinini ben yapamam, ancak Bakan yapabilir, o da yok. seçim bülgesindedes» dedi. «Onay sizden çıkmıyor mu?» deyince, «Çıkıyor, ben imzalıyorum, ama senin tayinin benim güvenim üstündedir» deyip kesti.

Hilmi Özgen'in yeni kitabı çıktı:
(EKONOMİ SORUNLARIMIZ)

İstanbul milyonerleri, İsviçre'ye kaçırılan paralar, kredi yağmazı, montaj sanayii, Yabancı Sermaye ve içi sorunları

Dağıtım yeri: Tekin Yayınevi; Ankara Cad. İstanbul.

Ant Der: 666

Yayın organları hakkında bilgi sağlanır. Eskiz ve program hazırlanır. Objektif tayıyelerde bulunulur. Tespit edilen programlar titizlikle yürütülür.

Cağaloğlu, Türkocagi Cad no 1, kat: 3
Telefon: 2766 00 - 2766 01, İstanbul

Parlamento dışı muhalefet Üzerine varyasyonlar!

ALMANYA'daki bir haretten özenilerek Türkçeye Parlamento Dışı Muhalefet, yani «P.D.M.» diye aktarılan ve artık bir daha seçime umudu kalmamış bir yazar tarafından can kurtaran simdi gibi yakalanarak işlenen yeni dalgalanın yankıları başında hayatı geniş olmuştur.

O kadar ki, TİP Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, Milliyet Gazetesi'ne verdiği mülahatlarında «parlamento dışı muhalefet» patentinin kendisine ait olduğunu her sormeye kadar işi vardırılmıştır. Nitekim, Abdi İpekçi'nin bu konudaki bir sorusuna Aybar şu cevabı vermiştir:

«— Parlamento içinde Türkîye İşçi Partisi'nin faaliyetleri büyük ölçüde engellenince, TİP muhalefet görevini elbette parlamento dışında sürdürdürecektir. Bu, kanunsuz işler yapacağımız salamina gelmez. Gerçi Başbakan parlamento dışı muhalefetten hep bunu anlamak ister. Oysa, demokrasinin bir parçası da sokaktır. Anayasamızın 28. maddesi var: «Silahsız, saldırgan topları ve gösteri yürüyüşü yapmak herkesin hakkıdır» diyor Anayasa. Ben her gezdiğim köyde, köylüler bu haklarına sahip çıkmaya teşvik ettim. Parlamento dışı muhalefeti kanun çerçevesinde kalma kaydıyla çok faydalı buluyorum. Kütle hareketleri, temsili demokrasi ile doğrudan doğruya demokrasi arasında köprü vazifesi görür.»

Cumhuriyet Gazetesi'nde Ecevit Güresin, PDM'cileri hilevi derek günleri yazmıştır: «Parti kurmak, parti olmak bir sürü külfet, bir sürü dert, bir sürü sorunu beraberinde getiriyor. Oysa PDM öyle değil. Ne para ya, ne pula, ne adama, ne bina ya ihtiyac var. Bütün sermaye seçimlerden sonra bir kaç tıka kalem, biraz da hesap bilgisi... O kadar. Geçerli oyları toplayıp seçmen sayısından ekardık mı, geriye kalan bizimdir. 12 Ekim seçimlerinde 4,5 milyon buluyor, aşağı yukarı tüm seçmelerin yüzde 36'sı. Farzedelim Necmeddin Erbakan'ın dediği olsun da, AP ikiye bölündü. Bu durumda yüzde 36 ile

İşte bu adam da profesör!

Akşam Gazetesi'nde bir ilan:

Vedat Gülsen Üretürk tarafından dilimize çevrili olarak yayınlanan bulunan Proudhon'un «Mülkiyet Nedir?» adlı kitabı tercüme edenin fakültemizde memur olması sebebiyle mevcut temastan dolayı, çeviremediği için bana sorduğu bir tek cümlein, ne bu mahiyette bir kitabı alt olduğunu, ne de nesredileceğini bilmenden, tercümesinin nasıl yapılabileceğini göstermiş olsam bahanesiyle kitaptı bana ettiği tesekkür fuzuli ve zât bulduğumu, aslında myakkatım alınamadan isminin geçirilmiş olduğunu, ne maksatla isminin yazıldığını da bilmemi, binnetice bahis konusu kitabı dilimize çevrilmesiyle hiçbir şekilde ilgim bulunmadığımı, gördüğüm lüzum üzerine umumi efskâr açıklarım.

CABİR HAMDİ SEPEN
(ITU Elektrik Fakültesinde Ord. Prof.)

PDM parlementoda bulunmasa bile yine coğunlukta sayılıcak ve o zaman parlamento dışı falan değil de, parlamento üstüne muhalefet (PUAM) haline gelivererek. Liderleriyle, hatta iktidarı alıma hazır gölge kabinesiyle ve de birbiriley kaynasmış 4,5 milyon taraftarıyla. Bu hesaba göre 1973'te parlamento dışı muhalefet en azı 3,5-6 milyonu bulacak, 1977'de ise, eğer katılıma yüzde 50'den aşağı inerse, PDM ile parlamento yer değiştirecek. Hayal falan demeyiniz, olur mu olur.»

Evet Güresin'in hilevi olarak yazdığı parlamento dışı muhalefet değerlendirmesini Akşam'da Çetin Altan ciddi olarak benimseyerek söylemektedir:

«... Halk yığınlarının kişileri 'Allah bütün politikacıların belası versin, hepsi birbirinden aşağılık' diyen öfke genişlemesi yaratmaya başlamışlar ve filen PDM cephesinde birikir olmuşlardır. Bunların seçmen yekunu içindeki dilimleri en büyük parçayı teşkil etmektedir. Orneğin seçmen yekunu içinde AP'nin aldığı oy oranı yüzde 27,6, seçime katılmayanların oranı yüzde 36'dır. Onbes ilde bütün becerelerle örgütlenmemeyen partiler seçime girenmektedirler. Onbes ilde bütün becerelerle örgütlenmek için en az her ay yüzelli parti ilce binasının kirasını ödeyebilme gerekmektedir. PDM, aynı zamanda dolaylı bir muhalefet de olduğu için kısa zamanda çok geniş bir sempati kazanmakta ve çeşitli kuruluş ve derneklerle örgütlenerek halkın coğullunu kaynatarak çok ve güclü bir potansiyeli mayalandırma imkanlarını vermektedir. Ayrıca PDM, normal ölçüde tuhaf bölümmeleme uğrayan devriye ecepheleri rahatça toparlayacak, bir platformdur.»

Ummetçi Mehmet Şevket Eyygi de, parlamente politikanın safları böldüğü görüşünde Çetin Altan ile birlikteydi. O da bir zamanlar partiden yana olduğu halde, bugün bu fikre karşıdır, parlamento dışı çalışmayla uğraşık verilmesinden yanaşıdır. Böyle demektedir: «Bundan 4-5 yıl önce, bir İslam Partisi kurmanın lity netice vereceğine inanıyorum. Şimdi bu fikri terketmiş bulunuyorum. Zira parti mefhumumun İslame yâbancı ve zıt olduğunu anladım. Bu, Bats medeniyetinden gelme bir bid'attır. Bize ancak zarar verecektir. İslamiyete hizmet etmek için muazzam sahalar vardır ve maalesef çoğu henüz işlenmemektedir. Bütün bunları bir tarafa bırakıp da, olanca dikkat ve gayretleri hep politika çekmek, yegane kurtuluş çaresinin siyaset olduğunu söylemek yanlışdır. İhtimal, siyasi, kültürel bir ait yapıya sahip olmadan, temel kuvvetleri ele geçirmeden Meclis'te bir iş göremeyiz. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden derlenmiş bir demettir. Bunlar demokratik rejimin itibar etmediği, milli iradeyi hissettiğine yüz vermemeydi, seçimde dış muhalefet, yani MDM imis. Böyle bir muhalefete Baff Almanya'da rastlanmıştır. Onlar buna APO diyorlar. Demokratik rejim düşmanı ne varsa hepsinden der